

5/12/35

178783

178783

การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษา
แบบคอนซอเตียมสำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

กองควบคุมและ
การวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

ของ

ชุติมา สมบัติพิบูลย์

178783 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2531

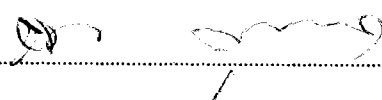
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

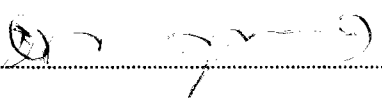
178783

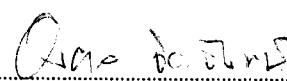
คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณิศรและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

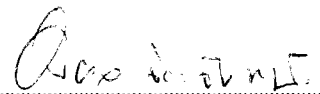
คณะกรรมการที่ปรึกษา

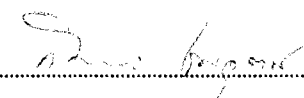
คณะกรรมการสอบ

 ประธาน

 ประธาน

 กรรมการ

 กรรมการ

 กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ชม ภูมิภาค ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์องอาจ จิยะจันทร์ กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพร ชมอุทม์ กรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์ และคณาจารย์ในภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง ที่ให้คำปรึกษาแนะนำวิธีการทางสถิติ อาจารย์บุญฤดี แสงจันทร์ หัวหน้าศูนย์คอมพิวเตอร์ สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือในการประเมินผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ และอาจารย์ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ์ ศึกษาานิเทศก์งานนวัตกรรมและโสตทัศนศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ที่กรุณาช่วยเหลือทางด้านการเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับงานโสตทัศนศึกษาของเขตการศึกษา 5

ขอขอบคุณอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 5 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคำวิทย์ คุณแม่อนงค์ สมบัติพิบูลย์ ที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอขอบคุณ คุณบัญญัติ พรหมขำ นิสิตรปัญญาโท สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือตลอดมาจนปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี

ชุตินา สมบัติพิบูลย์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	ความหมายของศูนย์สื่อการศึกษา	8
	แนวความคิดในการจัดศูนย์สื่อการศึกษา	9
	การบริหารงานศูนย์สื่อการศึกษา	14
	หน้าที่และความรับผิดชอบของศูนย์สื่อการศึกษา	15
	ลักษณะการดำเนินงานของศูนย์สารสนเทศศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขต การศึกษา 5	17
	การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	27
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	27
	การสร้างแบบสอบถาม	30
	การรวบรวมข้อมูล	32
	การวิเคราะห์ข้อมูล	33
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบ คอนโซลเดียมนสำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขต การศึกษา 5	37
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูโสตทัศนศึกษาที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบ คอนโซลเดียมนสำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขต การศึกษา 5	43
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบ คอนโซลเดียมนสำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขต การศึกษา 5	53
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเดียมน สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5	64
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	73
วิธีดำเนินการวิจัย	73
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	74
อภิปรายผล	76
ข้อเสนอแนะ	78
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	79
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	83

ภูมิหลัง

งานโสตทัศนศึกษาเป็นงานสนับสนุนการสอนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ทั้งนี้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า การนำสื่อการสอนมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นวิธีการแก้ปัญหาได้ทิศทางหนึ่ง เพราะการสอนเป็นการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และการที่จะช่วยให้การสอนและการเรียนมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องใช้สื่อการสอน (Wittich and Schuller. 1957 : 512) แต่โรงเรียนโดยทั่วไปมีความสามารถในการจัดดำเนินงานโสตทัศนศึกษาไม่เท่าเทียมกัน ลักษณะการดำเนินงานก็อยู่ในลักษณะที่ต่างคนต่างทำ ขาดการประสานช่วยเหลือกันเท่าที่ควร

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทางสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 5 จึงได้จัดทำโครงการพัฒนางานโสตทัศนศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 5 ขึ้น มีจุดประสงค์เพื่อจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยได้พิจารณาแล้วว่าหากได้จัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของแต่ละกลุ่มโรงเรียนขึ้น ก็จะช่วยทำให้งานโสตทัศนศึกษาเจริญก้าวหน้าเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนในกลุ่มมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งจะเป็นการสนองนโยบายของกรมสามัญศึกษาที่ได้ตั้งไว้ด้วย จึงได้วางโครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาโดยมีเป้าหมายที่จะจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนละ 1 ศูนย์ หากกลุ่มโรงเรียนใดพิจารณาเห็นว่าการณ์ศูนย์เดียวจะไม่เอื้อต่อการบริการ เพราะสภาพภูมิศาสตร์ไม่อำนวยก็อาจจัดตั้งมากกว่า 1 ศูนย์ก็ได้ (ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 5, สำนักงาน 2528 : 6 - 7)

ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์สำหรับการเลือกโรงเรียน เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนดังนี้

1. ขนาดและที่ตั้ง ควรเป็นโรงเรียนที่มีขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เป็นศูนย์กลางหรือค่อนข้างจะเป็นศูนย์กลางของโรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่ม

2. บุคลากร มีบุคลากร หมายถึง ครูโสตทัศนศึกษาอย่างน้อย 1 คน และได้มอบหมายหน้าที่ให้ทำงานโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน โดยไม่มีชั่วโมงสอนหรือมีก็น้อยที่สุดและมีผู้ช่วยงานอย่างน้อยอีก 2 คน

3. วัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์มากพอสมควรแก่การให้บริการ

4. ห้องโสตทัศนศึกษา มีห้องโสตทัศนศึกษากว้างขวางพอควรแก่การปฏิบัติงาน

5. งบประมาณ โรงเรียนที่จัดศูนย์มีงบประมาณประจำปีของตนเองสนับสนุนศูนย์โสตทัศนศึกษา

จนกระทั่งเดือนมีนาคม 2528 การดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของเขตการศึกษา 5 ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ดังรายชื่อโรงเรียนที่จัดศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 5

จังหวัดราชบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนโพธารามพัฒนา
จังหวัดกาญจนบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกาญจนาภิเษก
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		โรงเรียนหัวหิน
จังหวัดเพชรบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมเทพลูทิต เพชรบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนพรหมานุสรณ์
จังหวัดสมุทรสงคราม		โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย
จังหวัดสุพรรณบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม

กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาทั้งสิ้น 6 กลุ่ม จัดตั้งศูนย์ 10 ศูนย์

สำหรับศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดตั้งขึ้นแล้วนี้ ได้ดำเนินการให้บริการแก่โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มคือ

1. ให้บริการสื่อการสอนแก่โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มและกลุ่มอื่น ๆ และแก่โรงเรียนอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากนี้ตามที่ได้มีการร้องขอ

2. ลักษณะการบริการอาจจะเป็นในรูปการจัดทำให้ สำเนาให้ยืม ซึ่งศูนย์แต่ละศูนย์ อาจกำหนดแตกต่างกันออกไปตามขีดจำกัดที่มีอยู่

3. ให้บริการทางวิชาการด้านโสตทัศนศึกษา ทั้งในด้านเอกสารและการฝึกอบรมประชุม สัมมนา แก่ครู-อาจารย์

4. การให้บริการทำได้หลายวิธี เช่น ส่งทางไปรษณีย์ตามหนังสือที่ขอมา หรือมอบให้กับผู้มาติดต่อและขอรับโดยตรง ซึ่งการใช้และให้บริการระหว่างศูนย์กับโรงเรียน ควรผ่านครู โสตทัศนศึกษาในโรงเรียนนั้นด้วย

และนับตั้งแต่ศูนย์โสตทัศนศึกษาของแต่ละกลุ่มโรงเรียนได้ตั้งขึ้น พร้อมทั้งดำเนินการให้บริการต่าง ๆ แก่โรงเรียนในกลุ่มของตน จวบจนถึงปัจจุบันนี้ นับเวลาได้ประมาณ 3 ปีแล้วและถึงแม้ว่าจะจะมีนักโสตทัศนศึกษา หรือนักเทคโนโลยีทางการศึกษาในประเทศบางท่านเสนอแนะให้จัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาสำหรับกลุ่มโรงเรียนมาแล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่เคยปรากฏมีการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาเป็นส่วนรวมสำหรับกลุ่มโรงเรียนขึ้นมา ณ ที่แห่งใด ซึ่งศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 5 นั้นนับเป็นศูนย์สื่อการศึกษาส่วนรวมสำหรับกลุ่มโรงเรียนเป็นเขตการศึกษาแรกที่ได้ดำเนินการขึ้น ทั้งนี้ในการดำเนินงานและการให้บริการของศูนย์ย่อมจะมีปัญหา อุปสรรค และข้อบกพร่องหลายประการ

ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า สมควรที่จะได้ทำการศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค และข้อบกพร่องเหล่านั้น เพื่อนำผลที่ได้ไปพิจารณาปรับปรุงงานของศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 5 ให้เป็นศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเดี่ยวที่สมบูรณ์แบบ ด้วยความคาดหวังที่จะให้เป็นหน่วยงานที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนภายในกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น และยังคงอาจเป็นตัวอย่างในทางปฏิบัติสำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการได้มาและการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5
2. เพื่อศึกษาความต้องการและปัญหาในการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์

3. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูโสตทัศนศึกษา ครูปฏิบัติการสอน และหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการจัดตั้งและการบริการของศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะช่วยให้ทราบถึงสภาพการได้มา การใช้ และความ ต้องการในการใช้สื่อการสอนของครู - อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินงานและการให้บริการของศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 5 เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงให้เป็นศูนย์สื่อการศึกษาแบบ คอนโซลเดี่ยวที่สมบูรณ์แบบสำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 และยังสามารถเป็นตัวอย่างในทางปฏิบัติสำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษาอื่น ๆ อีกด้วย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน ครูโสตทัศนศึกษา ครูปฏิบัติการสอนซึ่งกำลังปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 330 คน จาก 30 โรงเรียน และหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 จำนวน 10 คน จากศูนย์ 10 ศูนย์ ดังนี้

โรงเรียนที่ตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 10 ศูนย์

จังหวัดราชบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนโพธารณพิทยาสโน
จังหวัดกาญจนบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกาญจนาภิเษก
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		โรงเรียนหัวหิน

จังหวัดเพชรบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ เพชรบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนพรหมานุสรณ์
จังหวัดสมุทรสงคราม		โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย
จังหวัดสุพรรณบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนสามชุกรัตนโกการาม
<u>โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก</u>		จำนวน 15 โรงเรียน
โรงเรียนลาดหญ้าพิทยาคม		(จังหวัดกาญจนบุรี)
โรงเรียนทองผาภูมิวิทยา		(จังหวัดกาญจนบุรี)
โรงเรียนไทรโยคเมธีกาญจน์วิทยา		(จังหวัดกาญจนบุรี)
โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิคม		(จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)
โรงเรียนปราณบุรี		(จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)
โรงเรียนหนองหญ้าปล้องวิทยา		(จังหวัดเพชรบุรี)
โรงเรียนเขาย้อยวิทยา		(จังหวัดเพชรบุรี)
โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์		(จังหวัดเพชรบุรี)
โรงเรียนแคทรายวิทยา		(จังหวัดราชบุรี)
โรงเรียนประสาธน์รัฐประชากิจ		(จังหวัดราชบุรี)
โรงเรียนเนกขัมวิทยา		(จังหวัดราชบุรี)
โรงเรียนเมธีชูณหะวันวิทยาลัย		(จังหวัดสมุทรสงคราม)
โรงเรียนสวนแตงวิทยา		(จังหวัดสุพรรณบุรี)
โรงเรียนหนองหญ้าไซวิทยา		(จังหวัดสุพรรณบุรี)
โรงเรียนทุ่งคลีโคกช้างวิทยา		(จังหวัดสุพรรณบุรี)
<u>โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง</u>		จำนวน 7 โรงเรียน
โรงเรียนเทพมงคลรังษี		(จังหวัดกาญจนบุรี)
โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม		(จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)
โรงเรียนกองคาราม		(จังหวัดเพชรบุรี)
โรงเรียนหนองโพวิทยา		(จังหวัดราชบุรี)

โรงเรียนห้วยหาด	(จังหวัดสมุทรสงคราม)
โรงเรียนสองพี่น้องวิทยา	(จังหวัดสุพรรณบุรี)
โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา	(จังหวัดสุพรรณบุรี)
<u>โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่</u> จำนวน 7 โรงเรียน	
โรงเรียนวิสุทธิรังษี	(จังหวัดกาญจนบุรี)
โรงเรียนห้วยสะแกวิทยา	(จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)
โรงเรียนบางสะพานวิทยา	(จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)
โรงเรียนท่ายางวิทยา	(จังหวัดเพชรบุรี)
โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์	(จังหวัดราชบุรี)
โรงเรียนถาวรานุกูล	(จังหวัดสมุทรสงคราม)
โรงเรียนสงวนหญิง	(จังหวัดสุพรรณบุรี)

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 1 โรงเรียน

โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง	(จังหวัดราชบุรี)
-------------------------	------------------

2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำกัดขอบเขตอยู่ในความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียม หมายถึง ศูนย์โสตทัศนศึกษาประเภทหนึ่ง ซึ่งเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกของกลุ่มโรงเรียนกลุ่มเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับการให้บริการ การจัดหาวัสดุและเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ การผลิต การประชุมสัมมนา และเผยแพร่แนวความคิดใหม่ ๆ ของเทคโนโลยีทางการศึกษาให้แก่อาจารย์ในกลุ่มโรงเรียนของตน

2. กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในแต่ละจังหวัดของเขตการศึกษา 5

กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี
 กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี
 กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม
 กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี

3. บุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

3.1 ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ และผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือผู้ช่วยครูใหญ่ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบงานโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน ซึ่งกำลังปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

3.2 ครูโสตทัศนศึกษา หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่เป็นครูโสตทัศนศึกษาโดยการบรรจุในตำแหน่งโดยตรง และหรือครูผู้ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบและจัดดำเนินงานเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์และสื่อการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

3.3 ครูปฏิบัติการสอน หมายถึง ครูผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ 8 รายวิชา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา พลานามัย ศิลปะศึกษาและการทำงานและอาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

3.4 หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง ผู้ทำหน้าที่บริหารงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบต่อการดำเนินงานภายในศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของศูนย์สื่อการศึกษา

ปัจจุบันหน่วยโสตทัศนศึกษา หรือศูนย์สื่อการศึกษา มีบทบาทอย่างสำคัญทางการฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์ ทั้งในวงการธุรกิจเอกชน และองค์กรต่าง ๆ ของรัฐ โดยเฉพาะวงการศึกษามีการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษา หรือศูนย์โสตทัศนศึกษาตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ด้านการเรียนการสอน

นักโสตทัศนศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า ศูนย์สื่อการศึกษา หรือ ศูนย์โสตทัศนศึกษา ดังนี้

กีเอฟเฟอร์ (Kieffer. 1965 : 103 - 104) กล่าวว่า ศูนย์โสตทัศนศึกษาเป็นสำนักงานใหญ่ของผู้บริหาร และคณะผู้ดำเนินการ เป็นแหล่งที่เก็บรวบรวมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างมีระบบระเบียบ เพื่อบริการให้แก่คณาจารย์ผู้สอน ทำการแจกจ่าย ให้ยืม ตรวจสอบ ดูแลรักษาและซ่อมแซม จัดทำแคตตาล็อก ให้ความสะดวกแก่อาจารย์ที่จะทำการผลิตอุปกรณ์การสอนเอง ตลอดจนการผลิตวัสดุในท้องถิ่น ให้ความสะดวกต่อคณะกรรมการในการตรวจพิจารณาวัสดุอุปกรณ์ก่อนการสั่งซื้อ นอกจากนี้ศูนย์โสตทัศนศึกษาควรจะเป็นที่ซึ่งอาจารย์ ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารต่าง ๆ มาร่วมปรึกษาหารือ และรับบริการจากศูนย์ร่วมกัน

สริกเลย์ (Strygley. 1954 : 6) ให้ความหมายว่า ศูนย์โสตทัศนศึกษาเป็นแหล่งให้บริการเป็นส่วนกลางเกี่ยวกับวัสดุประกอบการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์ ตลอดจนแหล่งต่าง ๆ ที่มีวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เพื่อช่วยงานการเรียนการสอน

ศาสตราจารย์สำเภา วรางกูร (สำเภา วรางกูร 2512 : ไม่มีเลขหน้า) อดีตหัวหน้าภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ความหมายของศูนย์สื่อการศึกษาว่าหมายถึง ศูนย์หรือหน่วยงานที่ให้บริการเป็นส่วนกลางเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวัสดุ เครื่องมือ แหล่งที่มา ตลอดจนความเคลื่อนไหวต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากแนวความคิดของนักโสตทัศนศึกษาทั้งสามท่านดังกล่าวนี้ พอสรุปได้ว่า ศูนย์สื่อการศึกษาหรือศูนย์โสตทัศนศึกษาเป็นแหล่งที่ทำหน้าที่จัดเก็บ รวบรวมและให้บริการสื่อการสอน ให้ข้อเสนอแนะ คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับสื่อการสอนเพื่อช่วยให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ

แนวความคิดในการจัดศูนย์สื่อการศึกษา

พัฒนาการทางโสตทัศนศึกษามีมานานตั้งแต่สมัยกรีกโบราณ เริ่มใช้ทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาศิลปะ สมัยต่อ ๆ มาเมื่อมีผู้ประดิษฐ์คิดค้นเครื่องมือและอุปกรณ์ทางโสตทัศนมากขึ้นตามลำดับ นักการศึกษาเริ่มมองเห็นความสำคัญของโสตทัศนอุปกรณ์เหล่านั้น จึงนำมาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น เกิดปัญหาในการจัดเก็บ การผลิต การซ่อมบำรุง ตลอดจนการบริการ จึงเกิดหน่วยงานโสตทัศนศึกษาทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ในปี ค.ศ. 1905 มีการจัดตั้งงานบริหารทัศนศึกษาขึ้นมาเป็นแห่งแรกที่เมืองเซนต์หลุยส์ (St. Louis) ประเทศสหรัฐอเมริกา มีลักษณะเป็นพิพิธภัณฑ์การศึกษา (Educational Museum) (Clusky. 1951 : 7) ส่วนในประเทศไทยเริ่มหน่วยงานโสตทัศนศึกษาเป็นแห่งแรกที่กระทรวงสาธารณสุข เมื่อปี พ.ศ. 2490 เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน (คำรง มัธยมนันท์ 2511 : ไม่มีเลขหน้า) ต่อมาความคิดเรื่องการจัดตั้งหน่วยงานโสตทัศนศึกษาจึงแพร่ขยายออกไปสู่วงการศึกษาระดับต่าง ๆ มากขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการก่อให้เกิดแนวความคิดในการจัดศูนย์โสตทัศนศึกษา หรือศูนย์สื่อการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ กัน

ศูนย์สื่อการศึกษา : ประเภทและการจัด

ศูนย์สื่อการศึกษา จำแนกการจัดประเภทออกเป็น 3 รูปแบบ (มณัส บุญประกอบ 2522 : 10 - 16 อ้างอิงมาจาก สำเภา วรากร 2521 : ไม่มีเลขหน้า) ดังนี้คือ

1. ศูนย์โสตทัศนศึกษา (Audio-Visual Center)
2. ศูนย์วัสดุการศึกษา (Instructional Material Center)
3. ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเทียม (Educational Media Consortium)

1. ศูนย์โสตทัศนศึกษา

ศูนย์สื่อการศึกษาแบบนี้มีลักษณะเป็นเอกเทศ คือ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานต่าง ๆ ด้านโสตทัศนศึกษาและเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นการเฉพาะ โดยมีสถานที่ บุคลากร วัสดุ เครื่องมือ ตลอดจนการบริหารงาน การจัดให้บริการทางด้านโสตทัศนศึกษาและเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นของหน่วยงานเองทั้งหมด การจัดแบบนี้จะต้องมีหัวหน้าหน่วยงานซึ่งมีความรู้ความสามารถในด้านโสตทัศนศึกษาและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยเฉพาะ ศูนย์แบบเอกเทศนี้เหมาะกับสถาบันระดับอุดมศึกษา

2. ศูนย์วัสดุการศึกษา

ศูนย์แบบนี้จัดรวมเป็นหน่วยงานร่วมกัน ระหว่างงานห้องสมุดกับงานโสตทัศนศึกษา ภายในศูนย์มีวัสดุการศึกษา 2 ประเภท ได้แก่ หนังสือ (Book or Printed Media) กับโสตทัศนศึกษาและเทคโนโลยีอุปกรณ์ (Audio - Visual and Educational Technology Media or Nonbook Materials)

ศูนย์แบบนี้มีสถานที่จัดดำเนินงาน บริหารงานต่าง ๆ โดยใช้บุคลากรร่วมกัน หัวหน้าศูนย์หรือหัวหน้าห้องวัสดุการศึกษา (Educational Media Specialist) อาจเป็นบรรณารักษ์ นักสื่อการศึกษา (Media Specialist) หรือโสตทัศนารักษ์ (Audiovisual Librarian) ใครจะเป็นหัวหน้าก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสม ศูนย์สื่อการศึกษาแบบนี้เหมาะที่จะใช้กับการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

3. ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเทียม

ศูนย์แบบนี้มีแค่โสตทัศนูปกรณ์ (Nonprinted Media) เหมาะกับกรณีที่ตั้งสถาบันการศึกษาอยู่รวมกันเป็นกลุ่มในทำเลที่การคมนาคมติดต่อกันมีความสะดวก อาจจะเป็นกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือประถมศึกษา ร่วมมือกันจัดตั้งหน่วยหรือศูนย์สื่อการศึกษาประจำกลุ่มขึ้น เพื่อร่วมดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับสื่อการศึกษาภายในกลุ่ม ทั้งด้านการผลิตโสตทัศนวัสดุ เพื่อแจกจ่ายหรือบริการให้ยืม

สำหรับคำว่า "ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเทียม" ซึ่งยืมคำภาษาอังกฤษมาใช้ จึงใคร่ขออธิบายความหมายของคำว่า คอนซอเทียม (Consortium) ดังนี้

"คอนซอเตียม" หมายถึง การร่วมมือกันดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง พบว่า เป็นคำที่มีใช้ในวงการต่าง ๆ เช่น วงการธุรกิจการธนาคาร วงการศึกษา เป็นต้น และจากหนังสือ The International Encyclopedia of Higher Education (เล่ม 3 หน้า 1018, 1977) ระบุชัดเจนว่า มีผู้เริ่มนำคำนี้เข้ามาใช้ในวงการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1925 ที่วิทยาลัยแคลร์มอนต์ (Claremont College) และเป็นที่ยอมรับหลายกันมากขึ้นในปัจจุบัน

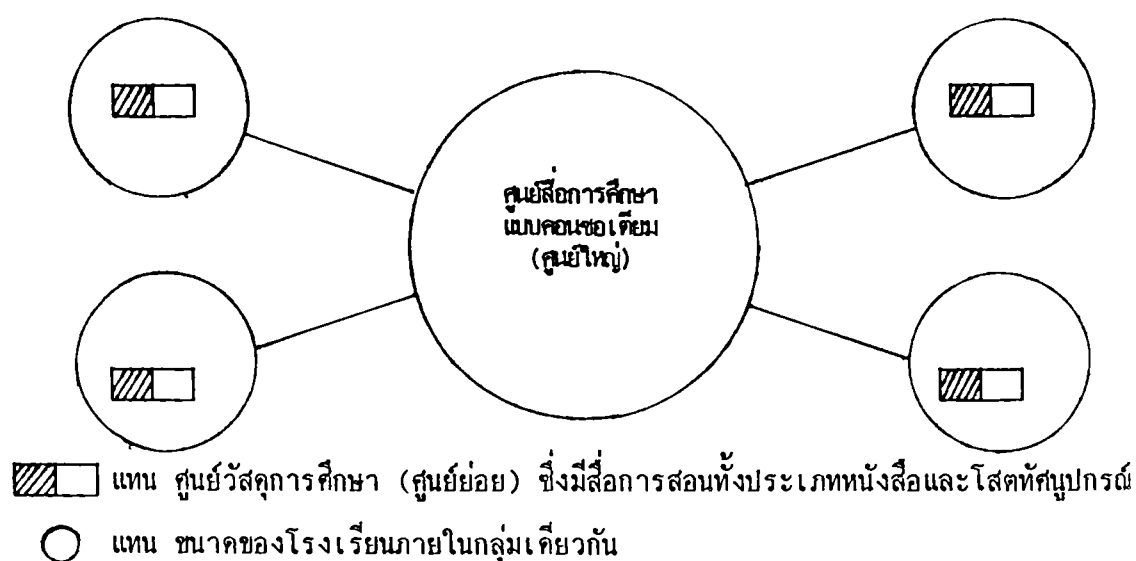
ดังนั้น ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียม จึงหมายถึง ศูนย์รวมหรือร่วมดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับสื่อการศึกษา ซึ่งศูนย์แบบนี้จะร่วมมือกันได้มีหลายอย่าง อาทิ

1. การมีอาคารสถานที่ปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนร่วมกัน
2. การมีบุคลากรปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนร่วมกัน
3. มีสื่อการสอนหรือวัสดุการเรียนการสอน (Teaching-Learning Softwares) ที่จะใช้กับโรงเรียนต่าง ๆ ของกลุ่มร่วมกัน (Software Distribution Services)
4. มีเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน (Instructional or Teaching - Learning, Hardwares) ที่จะใช้กับโรงเรียนต่าง ๆ ร่วมกัน ได้แก่ การบริการเครื่องมือ (Equipment Services) หรือการจ่ายเครื่องมือ (Equipment Distribution) ตลอดจนบริการซ่อมบำรุงเครื่องมือ (Equipment Maintenance Services) บางอย่าง ซึ่งจำเป็นจะต้องมีอยู่ประจำที่โรงเรียนเช่น เครื่องขยายเสียง เทปบันทึกเสียง และบางชนิดที่ต้องใช้บ่อยครั้งโดยเฉพาะการใช้ Hardwares ที่มีราคาแพงเกินกำลังเงินที่โรงเรียนแห่งเดียวจะจัดหาได้
5. มีบริการผลิตสื่อการสอนหรือสื่อบันทึกวัสดุให้กับโรงเรียนต่าง ๆ ของกลุ่ม
6. มีการฝึกอบรมความรู้ทางสื่อบันทึกศึกษาและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้กับโรงเรียนต่าง ๆ ของกลุ่ม
7. มีศึกษานิเทศก์ทางสื่อบันทึกศึกษาและเทคโนโลยีทางการศึกษาจากศูนย์ที่จะไปช่วยนิเทศการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคนิคการเรียนการสอนทางสื่อบันทึกศึกษาให้กับโรงเรียนต่าง ๆ ของกลุ่มให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

8. มีการจัดทำงบประมาณและออกเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ สำหรับอาคารของศูนย์สื่อการศึกษาร่วมกัน ซึ่งเมื่อคิดโดยเฉลี่ยแล้วจะน้อยกว่าและประหยัดกว่าให้แต่ละโรงเรียนต่างดำเนินการ จริงอยู่ในขั้นแรกหรือปีแรกอาจจะเป็นเงินจำนวนมาก แต่ในระยะยาวจะน้อยลง จะเป็นการเสียเงินน้อยแต่ได้ประโยชน์ตอบแทนจากการบริการของศูนย์มากทีเดียว งบประมาณในที่นี้อาจจะเป็นเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินผลประโยชน์ของโรงเรียน หรือทั้งสองประเภทร่วมกันก็ได้

พัฒนาการของศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียมในต่างประเทศเริ่มตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1930 ในมลรัฐมิสซูรี ประเทศสหรัฐอเมริกา ศูนย์แห่งแรกนั้นคือ St. Louis Country Cooperative Audio-Visual Center เริ่มจากการหมุนเวียนการใช้ทุนจำลองและนิทรรศการพิพิธภัณฑ์ระหว่างตำบลที่ร่วมมือกัน ต่อมาจึงแพร่หลายไปยังระบบโรงเรียนในเมือง จากปี ค.ศ. 1945-1955 เป็นช่วงที่เกิดความนิยมการจัดศูนย์แบบนี้อย่างรวดเร็วมาก จำนวน 40 แห่ง เพิ่มขึ้นเป็น 101 แห่ง มีการจัดกันทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา เขตการศึกษาและจังหวัด ศูนย์แบบนี้เกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการแสวงหาการบริการที่เหมาะสม การจัดดำเนินการอาจมีเจ้าหน้าที่กฎหมายของมลรัฐ ผู้แทนการศึกษาแห่งมลรัฐ คณะกรรมการการศึกษาจังหวัด หรือความยินยอมร่วมกันของเขตการศึกษาท้องถิ่นที่มีส่วนร่วม การกำหนดนโยบายโปรแกรมอาจมีคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดหรือคณะกรรมการการศึกษาโรงเรียน หรือผู้แทนโรงเรียนที่มีส่วนร่วมการสนับสนุนทางการเงินและการบริการของศูนย์ (Boehm and Rhodes. 1959 : 11 - 21)

รูปแสดงแนวคิดในการจัดศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียมสำหรับกลุ่มโรงเรียน

ซึ่งแนวคิดในการจัดศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเดี่ยวที่สมบูรณ์แบบน่าจะเป็นดังรูปหน้าที่ 12 ประยุกต์มาจากหนังสือ Educational Facilities with New Media ซึ่งจัดพิมพ์เมื่อปี ค.ศ. 1975 โดยแผนกโสตทัศนศึกษา สภาการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา

ในแง่ของการจัดศูนย์ย่อยที่ประจำอยู่ตามโรงเรียนต่าง ๆ นั้นจะเป็นศูนย์วัสดุการศึกษา ซึ่งมีสื่อการสอนทั้งประเภทหนังสือและโสตทัศนูปกรณ์ งานของศูนย์ใหญ่จะสนับสนุนทางด้านโสตทัศนูปกรณ์ของศูนย์ย่อย เพื่อการสอนของครูอาจารย์ และการเรียนของนักเรียน ทำหน้าที่ผลิตสื่อการสอนสำหรับโรงเรียนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มเดียวกัน นอกจากนี้ศูนย์ใหญ่มักรับหน้าที่การจัดฝึกอบรมความรู้ทางโสตทัศนศึกษาให้แก่ครู ซึ่งอาจใช้สถานที่ของศูนย์ใหญ่เองถ้ามีความสะดวกพอ หรืออาจพิจารณาใช้สถานที่ของโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งในกลุ่ม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของการจัดฝึกอบรมระหว่างประจำการและสิ่งอำนวยความสะดวก ความเหมาะสมของสถานที่ และควรพิจารณาเป็นคราว ๆ ไป (มนัส บุญประกอบ 2522 : 19 - 20 อ้างอิงมาจาก คำให้สัมภาษณ์ของ ศาสตราจารย์สำเภา วรากร)

ในแง่ของการเรียน นักเรียนอาจมาใช้บริการที่ศูนย์วัสดุการศึกษาประจำโรงเรียนเกี่ยวกับการเรียนรายบุคคล การเรียนเป็นกลุ่มเล็ก (3-4 คน) การเรียนกลุ่มย่อย (8-10 คน) ในแง่นี้ทางศูนย์ย่อยควรมีเนื้อที่เพียงพอแก่การจัดให้บริการดังกล่าวได้ ส่วนโสตทัศนูปกรณ์ที่เป็นวัสดุหรือเครื่องมือ ซึ่งจะใช้เพื่อการเรียนนั้นอาจจัดส่งมาจากศูนย์ใหญ่เพื่อมาใช้ประจำที่ศูนย์ย่อยในแต่ละโรงเรียน

ในเชิงปฏิบัติการสอน ครูจะได้ใช้โสตทัศนูปกรณ์ทั้ง Hardware และ Software ตามที่ครูต้องการ จากศูนย์ย่อยประจำโรงเรียน ซึ่ง ณ ที่ดังกล่าวครูจะมารับและคืนโสตทัศนูปกรณ์ที่ศูนย์ใหญ่จัดส่งมาให้

ในด้านการนิเทศการสอน เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาจะช่วยนิเทศเกี่ยวกับเทคนิคการใช้โสตทัศนูปกรณ์เพื่อช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน

การจัดบริเวณเนื้อที่ในศูนย์วัสดุการศึกษาของโรงเรียน ควรประกอบด้วยเนื้อที่ที่จำเป็นเพื่อบริการทางด้านการเรียนการสอน

1. ห้องเรียน
2. ห้องศึกษาค้นคว้า/เรียนรายบุคคล
3. เนื้อที่สำหรับการเรียนกลุ่มใหญ่
4. ห้องปฏิบัติการ
5. ห้องเตรียมการสอนสำหรับครู
6. ห้องพิเศษต่าง ๆ เช่น ห้องส่งกระจายเสียง ห้องจัดรายการโทรทัศน์วงจรปิด

การบริหารงานศูนย์สื่อการศึกษา

การบริหารงานทั่วไปถือกันว่า ทรัพยากรที่สำคัญมีอยู่ 4 ประการ คือ คน เงิน วัสดุ สิ่งของ และการจัดการ เนื่องด้วยการบริหารงานทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยทั้งสี่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

หัวหน้าศูนย์สื่อการศึกษาในฐานะผู้ทำหน้าที่บริหารงานภายในศูนย์จึงต้องเกี่ยวข้องกับทรัพยากรการบริหารทั้ง 4 ประการ โดยนำทรัพยากรดังกล่าวมาประกอบการตามกระบวนการบริหารให้บรรลุผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการบริหาร

หลักและวิธีการบริหารงานที่ได้รับความนิยมกันมากที่สุด ได้แก่ กระบวนการบริหาร 7 ประการ ของ ศาสตราจารย์ ลูเธอร์กูลิค (Luther Gulick) และศาสตราจารย์ ลินคอล์นเออร์วิก (Lyndall Urwick) (Gulick and Urwick. 1937 : 17) หลักการนั้นเรียกว่า "POSDCORB" ซึ่งเป็นคำรวมจากอักษรตัวแรกของคำดังต่อไปนี้

1. Planning หมายถึง การวางแผนหรือการวางโครงการ ซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบายกำหนดวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน งานที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับ และแนววิธีปฏิบัติ
2. Organizing หมายถึง การจัดแบ่งส่วนงานหรือการจัดเค้าโครงของการบริหาร กำหนดหน้าที่ของหน่วยงานย่อยและบุคคลในตำแหน่งต่าง ๆ ให้ชัดเจน

3. Staffing หมายถึง การจัดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงาน ได้แก่ การแสวงหาคนมาทำงาน การบรรจุแต่งตั้ง การฝึกอบรม และบำรุงรักษาให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการพิจารณาให้พ้นจากงาน

4. Directing หมายถึง วิธีการอำนวยการ รวมถึงการวินิจฉัยสั่งการ ติดตามดูแล การปฏิบัติงานและการนิเทศงาน

5. Coordinating หมายถึง การประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่นสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน การติดต่อสื่อสารที่ีจะช่วยให้เกิดการประสานงานที่ดีมีประสิทธิภาพต่อการบริหาร

6. Reporting หมายถึง การเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานและการประชาสัมพันธ์ เสนอรายงานต่อผู้บังคับบัญชาให้ทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะและให้ผู้ร่วมงานได้มีโอกาสทราบด้วยเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีร่วมกัน การประชาสัมพันธ์ต้องแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องกับการบริการได้ทราบด้วย

7. Budgeting หมายถึง การงบประมาณ วางแผนการใช้จ่ายเงิน การเสนอขออนุมัติและควบคุมการใช้จ่ายเงิน

หน้าที่และความรับผิดชอบของศูนย์สื่อการศึกษา

ศูนย์สื่อการศึกษาหรือหน่วยงานโสตทัศนศึกษาโดยทั่วไป มีหน้าที่หลัก 5 ประการ

(Kieffer. 1965 : 100 - 102)

1. ให้ข้อสนเทศ (Informing)
2. ให้การศึกษาและฝึกอบรม (Educating and Training)
3. บริการจัดหา (Supplying)
4. การผลิต (Producing)
5. การช่วยเหลือ (Assisting)

การให้ข้อสนเทศ ได้แก่ การให้ข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ เทคนิคการใช้ความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ เกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ ความสะดวก และบริการต่าง ๆ ที่ศูนย์จัดหาให้ การให้ข้อสนเทศควรจัดทำอย่างสม่ำเสมอแก่ครูอาจารย์ผู้มาขอใช้บริการของศูนย์

ให้การศึกษาและการฝึกอบรม อาจจัดให้คำแนะนำ การประชุม การสาธิต การฝึกอบรม เกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์ การผลิตโสตทัศนวัสดุเพื่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน พึงระลึกเสมอว่า การให้การศึกษาและฝึกอบรมนั้นเป็นกระบวนการมิใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

การบริการจัดหา หมายถึง การจัดเก็บรักษา ซ่อมบำรุง จัดส่ง และนำเครื่องมือ อุปกรณ์ไปบริการแก่ครูอาจารย์ได้ตามเวลาและสถานที่ที่ต้องการ

การผลิต ได้แก่ การผลิตสื่อการสอนต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนเช่น ผลิต วัสดุกราฟิก ภาพถ่าย แผ่นภาพโปร่งใส फिल्मสตริป สไลด์ ภาพยนตร์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ โทรทัศน์ จัดทำรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ เป็นต้น ขอบข่ายของการผลิตขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของ หน่วยงาน รวมทั้งงบประมาณและกำลังคน

การช่วยเหลืออื่น ๆ เช่น ช่วยเหลือครูอาจารย์ในการเลือกโสตทัศนูปกรณ์ จัดเจ้าหน้าที่ ช่วยในการควบคุมเครื่องมือต่าง ๆ ช่วยจัดหาเครื่องมือ สื่อการสอนในการสอนของครูอาจารย์ ช่วยจัดเตรียมการการใช้เครื่องมือ ช่วยจัดนิทรรศการ เป็นต้น

บุคลากร

บุคลากรเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานทุกประการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และ หน้าที่ความรับผิดชอบของศูนย์สื่อการศึกษา การดำเนินงานภายในศูนย์จะประกอบด้วยบุคลากร ฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

หัวหน้าศูนย์สื่อการศึกษา

เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการโสตทัศนูปกรณ์

เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ ที่มีความรู้ในการซ่อมบำรุงเครื่องมือและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

ช่างภาพ ทำหน้าที่ผลิตภาพนิ่งต่าง ๆ ถ่ายทำภาพยนตร์ แผ่นภาพโปร่งใส

ช่างเขียน มีความรู้ในการออกแบบและผลิตวัสดุกราฟิกอื่น ๆ

นักการภารโรง ทำหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาดบริเวณอาคารสถานที่

งบประมาณ

งบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการจัดบริการต่าง ๆ ของศูนย์สื่อการศึกษา ทางศูนย์อาจได้รับเงินสนับสนุนจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

1. งบประมาณแผ่นดิน
2. งบพิเศษอื่น ๆ ซึ่งอาจได้มาจาก การจัดกิจกรรมหารายได้ การขอรับบริจาคจาก มูลนิธิ สมาคมอื่น ๆ หรือเอกชนผู้มีจิตศรัทธา

ลักษณะการดำเนินงานของศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

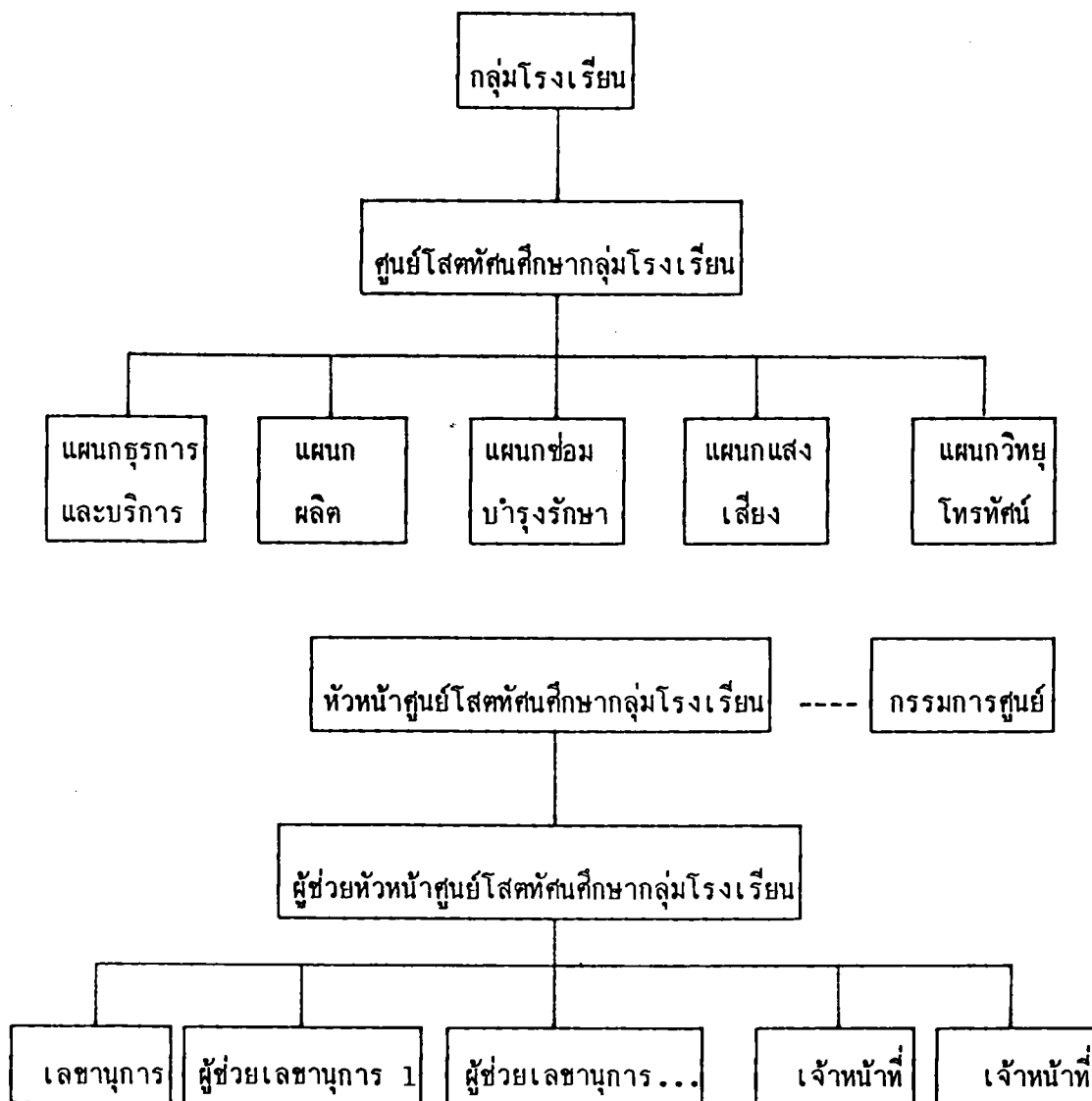
จากการที่หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ได้จัดทำโครงการ พัฒนางานโสตทัศนศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 5 ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาในทุกกลุ่มโรงเรียน ในเขตการศึกษา 5 (ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 5, สำนักงาน 2528 : 6 - 9) มีแนวการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. สถานที่ตั้งศูนย์ในโรงเรียน

ใช้ห้องโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนที่จัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเป็นที่ตั้งศูนย์

2. การบริหารงานศูนย์โสตทัศนศึกษา

ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน มีผู้บริหารโรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ เป็นหัวหน้าศูนย์ฯ มีหัวหน้าฝ่ายในโรงเรียนนั้นทำงานโสตทัศนศึกษาไปขึ้นอยู่เป็นผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์ ครูโสตทัศนศึกษาคนที่ 1 ในโรงเรียนนั้นเป็นเลขานุการ และครูโสตทัศนศึกษาคนอื่น ๆ ในโรงเรียนนั้นเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ผู้บริหารและครูโสตทัศนศึกษาโรงเรียนอื่น ๆ ในกลุ่มเป็นกรรมการ ลักษณะสายงานการบริหารเป็นดังนี้

ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนเป็นงานหนึ่งของกลุ่มโรงเรียน หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษาจะบริหารงานศูนย์ฯ โดยมีผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์ฯ 1 คน และครูโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนนั้นเป็นผู้ปฏิบัติงานรับนโยบายจากกลุ่มโรงเรียน สำหรับการปฏิบัติงานในศูนย์ฯ อาจขอความร่วมมือจากครูโสตทัศนศึกษาโรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่มซึ่งเป็นกรรมการของศูนย์ หรืออาจจะแบ่งงานให้ช่วยกันปฏิบัติ

3. หน้าที่ของศูนย์โสตทัศนศึกษา

- 3.1 ตั้งโครงการ - งบประมาณ
- 3.2 บริหารงานศูนย์ฯ
- 3.3 ผลิตและจัดหาโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์ไว้ให้บริการ
- 3.4 เก็บรักษาซ่อมแซมโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์
- 3.5 ให้บริการแก่โรงเรียนภายในกลุ่ม
- 3.6 จัดประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา
- 3.7 ประชาสัมพันธ์
- 3.8 เก็บข้อมูล สถิติ และประเมินผลเสนอผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง
- 3.9 ประสานงานโสตทัศนศึกษากับเขตการศึกษาและกลุ่มโรงเรียนอื่น ๆ

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพ ความต้องการ การเลือกใช้ และการผลิตสื่อการสอนในสถาบันต่าง ๆ มีอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศในระดับต่าง ๆ กันทั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำพิจารณาเฉพาะผลของการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของศูนย์สื่อการศึกษาหรือศูนย์โสตทัศนศึกษาระดับมัธยมศึกษา มาเสนอ ดังนี้

มนัส บุญประกอบ (มนัส บุญประกอบ 2522 : 89 - 91) ได้วิจัยเกี่ยวกับ "โครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเตียมสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 1" พบว่า

1. สถานภาพของสื่อการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม 1 ส่วนมากมีสภาพที่จำนวนปานกลาง โสตทัศนูปกรณ์ที่มีส่วนมากได้แก่ เครื่องขยายเสียง รองลงมาคือ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ตามลำดับ

2. ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนงานโสตทัศนศึกษา สนับสนุนอย่างยิ่งที่ว่าการใช้โสตทัศนูปกรณ์ ย่อมจะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ อาจารย์ผู้สอนเห็นคุณค่าความสำคัญของสื่อการสอนเช่นกัน

3. การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของอาจารย์ผู้สอนพบว่าในด้านการจัดหาขาดแคลนงบประมาณ ซึ่งเป็นปัญหามาจากกลางค่อนข้างสูง รองลงมาเป็นปัญหาทางด้านการให้บริการเนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ และปัญหาการใช้สื่อการสอนตามลำดับ

4. ปัญหาหรืออุปสรรคการจัดดำเนินงานทัศนศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง การมีจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการไม่เพียงพอ นั้น จัดว่าเป็นปัญหามากที่สุด

5. ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเดี่ยวปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรมีความเห็นพ้องกันว่า มีความสมควรมากในการจัดตั้ง และต้องการให้ตั้งรวมอยู่ในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง ซึ่งควรให้รวมเป็นหน่วยงานหนึ่งขึ้นอยู่กับศูนย์บริการทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ส่วนด้านบริการกลุ่มตัวอย่าง อาจารย์ผู้สอนเห็นด้วยอย่างยิ่งระดับสูงเกี่ยวกับบริการทุกรายการที่ศูนย์จะจัดให้

สุพัตรา สกุลครู (สุพัตรา สกุลครู 2529 : ง - จ) วิจัยเรื่อง "โครงการเสนอแนะการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษา สำหรับโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา" มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการใช้สื่อทัศนูปกรณ์วิเคราะห์ปัญหาการใช้การบริหาร และการผลิตสื่อทัศนูปกรณ์ของอาจารย์ สำรวจสถานภาพของสื่อทัศนูปกรณ์ และสำรวจความเห็น ความต้องการต่อการจัดบริการของศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อเสนอแนะโครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษา ตลอดจนหน้าที่และการจัดบริหารงาน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับอาจารย์ จำนวน 205 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

อาจารย์โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ส่วนใหญ่รู้จักแต่ไม่เคยใช้สื่อทัศนวัสดุ อุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ และเห็นว่าสื่อทัศนูปกรณ์มีความจำเป็นต่อการสอน ปัญหาการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของอาจารย์ ได้แก่ สื่อทัศนูปกรณ์มีจำนวนจำกัด ส่วนที่มีอยู่ก็ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มีใช้ในวงจำกัดเฉพาะผู้เสนอชื่อ ผู้ดูแลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และขาดผู้มีความรู้โดยตรงเป็นฝ่ายให้บริการ อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดบริการให้แก่ทั้งอาจารย์และนักเรียน อาจารย์ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและการใช้สื่อทัศนศึกษา สถานภาพทางสื่อทัศนูปกรณ์ของโรงเรียนอยู่ในสภาพที่หลายชนิดแต่จำนวนยังไม่พอเพียง และอยู่กระจัดกระจาย อาจารย์ร้อยละ 99.32 เห็นว่าจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาของโรงเรียนโดยให้อาจารย์และนักเรียนได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่

สันต์ วรศิริ (สันต์ วรศิริ 2520 : 53 - 67) ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา และการศึกษาและอุปสรรค การจัดโครงการทางโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (พ.ศ. 2517-2519)" ความมุ่งหมายเพื่อทราบความต้องการ ความคิดเห็นของนักเรียน อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ใหญ่เกี่ยวกับงานโสตทัศนศึกษาเพื่อทราบปัญหาการผลิต การใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์และค้นหาวิธีการปรับปรุงโครงการทางโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนในอนาคต เครื่องมือการวิจัยใช้แบบสอบถาม สำหรับอาจารย์ใหญ่ 1 คน อาจารย์ผู้สอน 6 คน นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 270 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ผลการวิจัยที่สำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. เกี่ยวกับปัญหาการผลิตและการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์ผู้สอน พบว่า อาจารย์เกิดความยุ่งยากในการเคลื่อนย้ายโสตทัศนวัสดุมายังห้องเรียน ชั้นเรียนมีจำนวนนักเรียนมากเกินไป อาจารย์ขาดความรู้และประสบการณ์การใช้โสตทัศนวัสดุ โสตทัศนวัสดุมีจำนวนน้อย เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษามีไม่เพียงพอ อาจารย์ไม่สะดวกในการติดต่อ เพราะเจ้าหน้าที่ไม่ได้อยู่ประจำศูนย์ตลอดเวลา ห้องฉายภาพต่าง ๆ กับแคบ อากาศไม่ถ่ายเท ปัญหาสำคัญ คือ ห้องกระจายเสียงอยู่ห่างไกลเกินไปจากศูนย์โสตทัศนศึกษา

2. ความต้องการและความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ใหญ่ เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการให้เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาดูแลขอยืมโสตทัศนวัสดุจากหน่วยงานนอกโรงเรียนมากขึ้น และอยู่ประจำศูนย์ตลอดเวลา ให้ศูนย์ทำบัญชีรายชื่อวัสดุอุปกรณ์ไว้ทั้งที่เป็นของศูนย์เอง ของหมวดวิชาต่าง ๆ และของสถานที่อื่น ๆ ผลิตโสตทัศนวัสดุร่วมกับหมวดวิชาต่าง ๆ มากขึ้น อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการใช้เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายฟิล์มสตริป เครื่องฉายภาพยนตร์ ของจริง เครื่องบันทึกเสียง ของตัวอย่าง และเครื่องช่วยสอน อาจารย์ 4 ใน 5 ของอาจารย์ทั้งหมดมีความเห็นว่า ควรปรับปรุงห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการใช้โสตทัศนวัสดุ จัดให้มีสถานที่สำหรับผลิต เตรียมการ ใช้ และเก็บรักษาโสตทัศนวัสดุอย่างเหมาะสม

3. ความต้องการและความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่เกี่ยวกับโครงการโสตทัศนศึกษา สรุปได้ว่า ทางโรงเรียนมีนโยบายจะใช้โสตทัศนวัสดุหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ช่วยการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาจารย์ใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการจัดให้มีสถานที่ผลิต เตรียมการ

ใช้ เก็บรักษาวัสดุทัศนวัสดุอย่างเหมาะสม และเห็นด้วยว่า ศูนย์ทัศนศึกษาเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนของอาจารย์และนักเรียน ฝ่ายผู้บริหารก็ได้พยายามดำเนินการจัดอัตรากำลัง งบประมาณให้ตามความสามารถของโรงเรียน

4. นักเรียนมีความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับงานทัศนศึกษา ดังนี้ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องการให้จัดฉายภาพยนตร์เพื่อการศึกษาและบันเทิงในนามของชั้นเรียนมากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต้องการเรียนวิชาต่าง ๆ จากสไลด์ประกอบเสียงและจากฟิล์มสตริปมากกว่า นักเรียนทั้งสองระดับชั้นกว่า 4 ใน 5 ของจำนวนทั้งหมดต้องการเรียนวิชาต่าง ๆ โดยใช้ของจริงประกอบ ศึกษาออกสถานที่ ต้องการมีความรู้เรื่องการขยายภาพ การล้างอัด และขยายภาพถ่าย เรียนวิชาต่าง ๆ จากภาพยนตร์ และต้องการฝึกการใช้เครื่องมือทางทัศนศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเห็นพ้องด้วยกับการให้นักเรียนชุมนุมต่าง ๆ หรือชั้นต่าง ๆ หมุนเวียนกันจัดรายการกระจายเสียงเวลาพักกลางวันมากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนกว่า 4 ใน 5 ของทั้งหมดมีความเห็นว่า ทัศนวัสดุต่าง ๆ ช่วยให้การเรียนมีชีวิตชีวาและเกิดความเข้าใจดี

ส่วนในด้านเอกสารนั้น ได้มีผู้เสนอแนะความคิดที่น่าสนใจเกี่ยวกับโครงการทัศนศึกษาและเทคโนโลยีทางการศึกษาไว้หลายท่านดังต่อไปนี้ คือ

เลมเลอร์ และ แฮริส (Lemler and Harris. 1950 : 35 - 61) ให้ความเห็นในเรื่องการจัดโครงการทัศนศึกษาว่า ประกอบด้วยการเงิน วัสดุ งานการสอนและบุคลากร ส่วนประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งเกิดมีปัญหาก็จะมีผลกระทบกระเทือนส่วนประกอบอื่น ๆ ด้วย

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงปัญหาเฉพาะบางประการที่เกี่ยวกับการจัดโครงการทัศนศึกษา ดังนี้ คือ

1. ผู้ดำเนินงานในโครงการทัศนศึกษาขาดความเข้าใจ และขาดความรู้เรื่องการจัดโครงการทัศนศึกษา และที่สำคัญคือ ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความช่วยเหลือ และไม่สนับสนุนโครงการทัศนศึกษา

2. จุดมุ่งหมายของโครงการโสตทัศนศึกษาไม่ชัดเจน
 3. การขาดผู้นำทางด้านโสตทัศนศึกษา
 4. การเลือกตัวบุคคลเข้าทำงานในโครงการโสตทัศนศึกษา
 5. เครื่องมือและวัสดุไม่พอกับความต้องการ
 6. ขาดสถานที่ทำงานทางด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ
 7. ไม่มีเครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนฝึกหัดครู ขาดสถานที่ และขาดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเลือก การใช้ และการผลิต ทำให้นักเรียนฝึกหัดครูขาดประสบการณ์ทางด้านโสตทัศนศึกษา
 8. ครู-อาจารย์ ไม่ใช้โสตทัศนวัสดุในการสอน เพราะครู-อาจารย์ส่วนมากไม่มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์
 9. ปัญหาเรื่องการศึกษาของผู้ร่วมงานในคณะดำเนินงาน บุคคลในคณะจำเป็นต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในด้านทักษะ ความเข้าใจ และความสามารถทางด้านโสตทัศนศึกษาอยู่เสมอ
 10. การสอนวิชาโสตทัศนศึกษาให้แก่แก่นักเรียนฝึกหัดครู จะต้องสอนให้ชัดเจนเพื่อให้เข้าใจได้ถูกต้อง
 11. การวัดผลโครงการโสตทัศนศึกษา ส่วนมากใช้วิธีการวัดผลแบบเดิม และไม่เคยปรับปรุงมาตรฐานวัดผล
- เฟรด ฮาเคลอโรด และ วิลเลียม อัลเลน (Fred Harclerod and William Allen. 1951 : 16 - 20) ได้ให้แนวคิดสำหรับการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาว่า
1. ศูนย์โสตทัศนศึกษาต้องระบุน้ำหนักหลักไว้อย่างชัดเจน
 2. อาคารสถานที่ควรประกอบด้วยบริเวณที่เจ้าหน้าที่ศูนย์โสตทัศนศึกษาได้ปฏิบัติงานบริหาร รับ-จ่าย ห้องลงเครื่องฉาย ห้องทดลองเครื่องเสียง บริเวณสำหรับผลิตงานกราฟิก และซ่อมบำรุงเครื่องมือ
 3. งบประมาณควรตั้งไว้สำหรับรับจ่ายแต่ละปีอย่างรัดกุม

4. บุคลากรควรมีทั้งผู้ที่รับประกาศนียบัตรทางโสตทัศนศึกษา และบุคคลที่ได้รับประกาศนียบัตรทางสายอาชีพ

5. การดำเนินการทางด้านเทคนิค เช่น การเลือกซื้อ การจัดแบ่งหมวดหมู่ การดูแลรักษาและการบริการนำส่งและรับกลับ การดำเนินการอย่างเป็นระบบ

6. ควรพิจารณาว่าการบริหารงานโสตทัศนศึกษาควรเป็นแบบการกระจายอำนาจ (Decentralization) หรือแบบรวมอำนาจ (Centralization)

7. ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน ระหว่างศูนย์โสตทัศนศึกษากับผู้มาใช้บริการ

สมาชิกของสมาคมโสตทัศนศึกษาแห่งมลรัฐออเรกอน ประเทศสหรัฐอเมริกา (Oregon Audio-Visual Association. 1952 : 2 - 3) ได้แยกแยะหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าศูนย์วัสดุการศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. หน้าที่ทางการบริหาร (Administration)

จัดดำเนินงานและบำรุงรักษาศูนย์บริการสำหรับโรงเรียนทุกโรงเรียนในเขตตรวจตราองค์การและการปฏิบัติงานของโครงการวัสดุการสอนในโรงเรียนที่อยู่ต่างหาก บริหารโครงการด้วยความช่วยเหลือของผู้ประสานงาน พิจารณาเลือกซื้อวัสดุการสอนตามความต้องการของโรงเรียน เก็บรักษารายงานและบันทึกการใช้วัสดุอุปกรณ์ เลือกและซื้อวัสดุร่วมกับคณะกรรมการครู เลือกและซื้ออุปกรณ์ร่วมกับครูและช่างเทคนิค จัดบริหารการบริการหมุนเวียนอุปกรณ์ให้พอเพียง ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เพื่อนำไปสู่การสร้าง ความเข้าใจและสนับสนุนโปรแกรม จัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียนในแง่ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติและความต้องการของโครงการ

2. การตรวจตราดูแล (Supervision)

ตรวจตราดูแลผ่านทางผู้ประสานงานเกี่ยวกับการปฏิบัติโปรแกรมในโรงเรียนแต่ละแห่ง วางแผนและดำเนินการจัดโปรแกรมฝึกอบรมครูประจำการผ่านทางการประชุม ปรึกษาและผู้ร่วมงาน เป็นต้น ร่วมปรึกษากับครูพิจารณาการใช้วัสดุการสอน เยี่ยมชั้นเรียน ออกประกาศให้ข้อสนเทศและการใช้วัสดุอุปกรณ์ จัดทำคู่มือให้ข้อสนเทศแหล่งทรัพยากรชุมชนเท่าที่ทำได้ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ฝึกครูให้ผลิตอุปกรณ์การสอน

3. งานให้คำปรึกษา (Advisory)

ร่วมประชุมกับผู้บริหารในการวางแผนออกแบบอาคารใหม่ ช่วยร่างหลักสูตรให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนสำหรับงานของผู้บริหาร ศึกษาวิเคราะห์และผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร

4. งานด้านเทคนิค (Technical)

รวบรวมและบำรุงรักษาห้องสมุดวัสดุ ช่อมแซมและบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ ผลิตรายการนิเทศการผลิตรายการเฉพาะอย่าง (เช่น สไลด์ นิทรรศการ การบันทึกเสียง ภาพถ่าย ภาพยนตร์ รายการวิทยุ เป็นต้น) ฝึกการใช้อุปกรณ์ให้แก่ครูและนักเรียน

อีริกสัน (Ericson. 1959 : 8) ได้ให้แนวการวางโครงการศูนย์โสตทัศนศึกษาไว้ดังนี้

1. การจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกในเรื่องการใช้เครื่องมือและวัสดุการสอนแก่ครู การบริการด้านต่าง ๆ ต้องให้ศูนย์โสตทัศนศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการทั้งสิ้น

2. ผู้ดำเนินการบริหารงานโสตทัศนศึกษา ต้องรับผิดชอบในการจัดตั้งคณะผู้ร่วมงานของศูนย์โสตทัศนศึกษา ประกอบด้วยหัวหน้า ซึ่งมีความสามารถและมีคุณสมบัติที่จะดำเนินงานให้บริการได้ทั่วถึง

3. หน้าที่ของหัวหน้าหรือผู้อำนวยการศูนย์โสตทัศนศึกษา มีดังนี้

3.1 ให้คำแนะนำและกำหนดนโยบายในการบริหารงาน

3.2 วางโครงการระยะยาวเกี่ยวกับการจัดหาเครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษา

ของศูนย์

3.3 วางมาตรการในการใช้เครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษา

3.4 ดำเนินการอบรมครูประจำการ

3.5 ดำรงสัมพันธภาพกับผู้นิเทศ ครูใหญ่ และกรรมการร่างหลักสูตร

3.6 จัดทำงบประมาณเป็นโครงการระยะยาว

3.7 จัดทำเนิงานประชาสัมพันธ์

3.8 ประเมินผลงานบริหารงานอยู่เนืองนิจ

4. ด้านการเงิน

4.1 ค่าใช้จ่ายในงานบริหารงานโศกทัศน์ศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการสอน

ทั้งหมด

4.2 รับผิดชอบในการใช้จ่าย

4.3 ขอความสนับสนุนด้านการเงินจากสมาคมการศึกษา

4.4 คิดค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักเรียนทั้งหมด

4.5 หาค่าตัวเฉลี่ยปานกลางของการใช้จ่ายในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา

คั้งนั้นผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิจัยทั้งหมดมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่มีค่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอ-
เตียม สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเดียม สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. เลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. สร้างแบบสอบถาม
3. รวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูโสตทัศนศึกษา ครูปฏิบัติการสอน จาก 30 โรงเรียน จำนวน 330 คน และหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จาก 10 ศูนย์ จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 340 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายชั้น (Multi-Stage Random Sampling) ดังนี้

1. เขตการศึกษา 5 ซึ่งประกอบด้วย 6 จังหวัด คือ ราชบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม และสุพรรณบุรี ในปีการศึกษา 2530 มีโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา รวมทั้งสิ้น 120 โรงเรียน จำแนกตามขนาดได้ดังนี้

จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน < 500 คน)	61 โรงเรียน
จำนวนโรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 500-1,499 คน)	28 โรงเรียน
จำนวนโรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,500-2,499 คน)	27 โรงเรียน
จำนวนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน $\geq$ 2,500 คน)	4 โรงเรียน

2. เลือกโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 5 (จำแนกตามขนาด) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายแบบสัดส่วน 4 : 1 จาก 6 จังหวัดได้ทั้งสิ้น 30 โรงเรียน และศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 จำนวน 10 ศูนย์ คือ

โรงเรียนที่จัดศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 10 ศูนย์

จังหวัดราชบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนโพธารามพัฒนา
จังหวัดกาญจนบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกาญจนาภิเษก
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		โรงเรียนหัวหิน
จังหวัดเพชรบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมเทพลูทิต เพชรบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนพรหมานุสรณ์
จังหวัดสมุทรสงคราม		โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย
จังหวัดสุพรรณบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ได้มา 15 โรงเรียน

โรงเรียนลาดหญ้าพิทยาคม	(จังหวัดกาญจนบุรี)
โรงเรียนทองผาภูมิวิทยา	(จังหวัดกาญจนบุรี)
โรงเรียนไทรโยคเมธีกาญจน์วิทยา	(จังหวัดกาญจนบุรี)
โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยานิมิต	(จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)
โรงเรียนปราณบุรี	(จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)
โรงเรียนหนองหญ้าปล้องวิทยา	(จังหวัดเพชรบุรี)
โรงเรียนเขาย้อยวิทยา	(จังหวัดเพชรบุรี)
โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์	(จังหวัดเพชรบุรี)
โรงเรียนแก่งทรายวิทยา	(จังหวัดราชบุรี)
โรงเรียนประสารัฐประชาภิ	(จังหวัดราชบุรี)
โรงเรียนเนกขัมวิทยา	(จังหวัดราชบุรี)
โรงเรียนเมธีขุณหะวันวิทยาลัย	(จังหวัดสมุทรสงคราม)
โรงเรียนสวนแตงวิทยา	(จังหวัดสุพรรณบุรี)

โรงเรียนหนองหญ้าไซวิทยา (จังหวัดสุพรรณบุรี)

โรงเรียนทุ่งคลีโคกช้างวิทยา (จังหวัดสุพรรณบุรี)

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ได้มา 7 โรงเรียน

โรงเรียนเทพมงคลรังษี (จังหวัดกาญจนบุรี)

โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

โรงเรียนกบการาม (จังหวัดเพชรบุรี)

โรงเรียนหนองโพวิทยา (จังหวัดราชบุรี)

โรงเรียนห้วยหาค (จังหวัดสมุทรสงคราม)

โรงเรียนสองพี่น้องวิทยา (จังหวัดสุพรรณบุรี)

โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา (จังหวัดสุพรรณบุรี)

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ได้มา 7 โรงเรียน

โรงเรียนวิสุทธิรังษี (จังหวัดกาญจนบุรี)

โรงเรียนทับสะแกวิทยา (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

โรงเรียนบางสะพานวิทยา (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

โรงเรียนท่ายางวิทยา (จังหวัดเพชรบุรี)

โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ (จังหวัดราชบุรี)

โรงเรียนถาวรานุกูล (จังหวัดสมุทรสงคราม)

โรงเรียนสงวนหญิง (จังหวัดสุพรรณบุรี)

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ได้มา 1 โรงเรียน

โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง (จังหวัดราชบุรี)

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูโสตทัศนศึกษา ครูปฏิบัติการสอน ซึ่งกำลังปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 จาก 30 โรงเรียนที่ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายแบบสัดส่วน และหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 จาก 10 ศูนย์

3.1 ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ โรงเรียนละ 1 คน และผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยครูใหญ่ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบงานโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวมเป็นผู้บริหารโรงเรียนทั้งสิ้น 60 คน

3.2 ครูโสตทัศนศึกษา โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 30 คน

3.3 เลือกกลุ่มตัวอย่างครูปฏิบัติการสอน มาโรงเรียนละ 8 คน ซึ่งในแต่ละโรงเรียนแบ่งรายวิชาต่าง ๆ เป็น 8 รายวิชา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา พลานามัย ศิลปศึกษา และการงานและอาชีพ เลือกครูที่สอนในรายวิชาต่าง ๆ จำนวน 8 รายวิชานี้ มารายวิชาละ 1 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนครูปฏิบัติการสอนรวมทั้งสิ้น 240 คน

3.4 หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ศูนย์ละ 1 คน จำนวน 10 คน

การสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมทฤษฎี แนวความคิดพื้นฐานและขอบเขตความหมายของศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเทียม ตลอดจนการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ทั้งหมดจาก หนังสือ เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

2. สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาในข้อ 1. โดยการสอบถามในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 และจากศึกษานิเทศก์ที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ชุด คือ

2.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน

ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ความคิดเห็นต่องานโสตทัศนศึกษา ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า และคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเทียม สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับครูโสตทัศนศึกษา

ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับงานโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน ความคิดเห็นในการผลิตและการใช้โสตทัศนูปกรณ์ของครูผู้สอน ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า และคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเทียม สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2.3 แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับครูปฏิบัติการสอน

ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ความคิดเห็นในด้านการใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน ความคิดเห็นในด้านความเพียงพอและการจัดหาสื่อการสอน ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งและการให้บริการของศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า และความต้องการอื่น ๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2.4 แบบสอบถามชุดที่ 4 สำหรับหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา

ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ความคิดเห็นด้านการบริหารงาน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า และคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเทียม สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมปริมาณพันธ ์ ตรวจสอบภาษา และสำนวนที่ใช้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้แล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านศูนย์ สื่อการศึกษาหรือศูนย์โสตทัศนศึกษา และด้านสถิติพิจารณาความถูกต้องของแบบสอบถาม เพื่อนำมา ปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้แล้ว ไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียน 2 คน ครูโสตทัศนศึกษา 1 คน ครูปฏิบัติการสอนจาก 8 รายวิชา รายวิชาละ 1 คน จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 11 คน ซึ่งกำลังปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประจำวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีธรรม ์ และเจ้าหน้าที่ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา 1 คน ซึ่งกำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียน หัวหิน จังหวัดพระนครศรีธรรม ์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความกระจายของคำตอบในแบบสอบถาม และความชัดเจนของการใช้ภาษา และนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

การส่งแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็นขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขอความร่วมมือไปยังหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ให้ทำหนังสือขอความร่วมมือ จากโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบ สอบถาม

2. ส่งแบบสอบถาม "การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่มี ต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเตียม สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5" พร้อมทั้งหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ครั้งนี้โดยทางไปรษณีย์ และให้เวลาแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม 1 สัปดาห์

3. ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 340 ฉบับ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์จำนวน 296 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.1 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ สามารถนำมาใช้ในการวิจัยได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามทุกฉบับมาทำการแจกแจงนับความถี่ของข้อมูล
2. หาค่าร้อยละของความถี่ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพส่วนตัว ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับงานโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน ความคิดเห็นด้านการบริหารงานศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. หาค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของคะแนนจากกลุ่มตัวอย่าง สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นต่องานโสตทัศนศึกษา ความคิดเห็นในการผลิตและการใช้โสตทัศนูปกรณ์ของครูผู้สอน ความคิดเห็นในด้านการใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ความคิดเห็นต่อการจัดตั้ง การดำเนินงาน และการให้บริการของศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยแปลงมาตราส่วนประมาณค่าเป็นน้ำหนักคะแนนตามวิธีการของเบสท์ (John W. Best. 1959 : 188 - 190) ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าคะแนน	5
เห็นด้วย	มีค่าคะแนน	4
ไม่แน่ใจ	มีค่าคะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	มีค่าคะแนน	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าคะแนน	1
มาก	มีค่าคะแนน	4
ปานกลาง	มีค่าคะแนน	3
น้อย	มีค่าคะแนน	2
ไม่ใช้เลย, ไม่เป็นปัญหา	มีค่าคะแนน	1

แล้วพิจารณาจัดอันดับ โดยการเปรียบเทียบจากคะแนนเฉลี่ย

4. ส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียม สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ผู้วิจัยได้นำคำตอบมารวบรวมเรียงลำดับเสนอเป็นข้อ จากข้อที่มีจำนวนความถี่ของผู้ตอบมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุดตามลำดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ
2. หาค่าคะแนนเฉลี่ย
3. หาค่าความแปรปรวนของคะแนนจากกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียน โดยวิเคราะห์ตามลำดับหัวข้อดังนี้

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็นต่องานโสตทัศนศึกษา

ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลของครูโสตทัศนศึกษา โดยวิเคราะห์ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับงานโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน

ความคิดเห็นในการผลิตและการใช้โสตทัศนูปกรณ์ของครูผู้สอน

ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลของครูปฏิบัติการสอน โดยวิเคราะห์ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็นในด้านการใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน

ความคิดเห็นในด้านความเพียงพอและการจัดหาสื่อการสอน

ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งและการให้บริการของศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 5

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลของหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา โดย
วิเคราะห์ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

สถานการณ์ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สภาพการดำเนินงานโดยทั่วไปของศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการสื่อการสอนของศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่ม
โรงเรียน

ปัญหาในการดำเนินงานโสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 5

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเดี่ยว
สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ตาราง 1 จำนวนร้อยละของข้อมูลสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน 52 (คน)	ร้อยละ
1. ขนาดของโรงเรียน		
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก	28	53.8
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง	10	19.2
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่	12	23.1
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2	3.8
2. เพศ		
ชาย	42	80.8
หญิง	10	19.2
3. อายุ		
26 - 30 ปี	3	5.8
31 - 35 ปี	8	15.4
36 - 40 ปี	7	13.5
41 - 45 ปี	11	21.2
สูงกว่า 45 ปี	23	44.2

ตาราง 1 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน 52 (คน)	ร้อยละ
4. ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการ	12	23.1
อาจารย์ใหญ่	13	25.0
ครูใหญ่	1	1.9
ผู้ช่วยฯ	26	50.0
5. ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งมาเป็นเวลา		
1 - 5 ปี	26	50.0
6 - 10 ปี	15	28.8
11 - 15 ปี	8	15.4
16 - 20 ปี	3	5.8

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า ความกึกกั่นของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง และโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ร้อยละ 23.1, 19.2 และ 3.8 ตามลำดับ

ด้านเพศ ในจำนวนผู้บริหารโรงเรียนทั้งสิ้น 52 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นชายถึงร้อยละ 80.8 เป็นหญิงมีเพียงร้อยละ 19.2

ด้านอายุ ผู้บริหารโรงเรียนมีอายุสูงกว่า 45 ปี มากที่สุดร้อยละ 44.2 รองลงมา มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี, 31 - 35 ปี, 36 - 40 ปี และ 26 - 30 ปี ร้อยละ 21.2, 15.4, 13.5 และ 5.8 ตามลำดับ

ด้านตำแหน่ง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คำนึงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ ร้อยละ 50.0 รองลงมาได้แก่ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่, ผู้อำนวยการ และครูใหญ่ ร้อยละ 25.0, 23.1 และ 1.9 ตามลำดับ

ด้านระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งมาเป็นเวลา 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ 6 - 10 ปี, 11 - 15 ปี และ 16 - 20 ปี ร้อยละ 28.8, 15.4 และ 5.8 ตามลำดับ

ตาราง 2 ความคิดเห็นต่องานโสตทัศนศึกษา

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S^2	อันดับ
1. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน	4.808	.158	1
2. การใช้โสตทัศนูปกรณ์ย่อมจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้การสอนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	4.788	.209	2
3. โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ	4.519	.294	5
4. ครูโสตทัศนศึกษาควรร่วมพิจารณางบประมาณประจำปีของโรงเรียน	4.577	.288	3
5. ครูโสตทัศนศึกษาควรมีส่วนร่วมในการปรับปรุงด้านการสอนของครูในโรงเรียน	4.327	.734	6
6. ครูโสตทัศนศึกษาควรมีชั่วโมงสอนน้อยกว่าครูผู้สอนทั่วไป	4.038	.744	7
7. ควรจัดให้มีหน่วยงานกลางทางโสตทัศนศึกษาทำหน้าที่บริการจัดหาและผลิตสื่อการสอนในโรงเรียน	4.538	.293	4

จากตาราง 2 ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าการสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.808$) รองลงมา มีความคิดเห็นว่าการใช้โสตทัศนูปกรณ์ย่อมจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้การสอนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.788$) ครูโสตทัศนศึกษาควรมีส่วนร่วมพิจารณางบประมาณประจำปีของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.577$) และควรจัดให้มีหน่วยงานกลางทางโสตทัศนศึกษาทำหน้าที่บริการจัดหาและผลิตสื่อการสอนในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.538$) ตามลำดับ

ตาราง 3 ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S^2	อันดับ
1. การจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาระดับกลุ่มโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางเป็นการพัฒนางานโสตทัศนศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน	4.385	.359	3
2. โรงเรียนที่ตั้งเป็นศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เป็นศูนย์กลางของโรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่ม	4.500	.255	2
3. ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเป็นแหล่งให้บริการสื่อการสอนแก่โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม	4.288	.562	5
4. ในการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนชั้นนี้ นับว่าเป็นการช่วยเหลือทางด้านสื่อการสอนสำหรับโรงเรียนภายในกลุ่มที่ยังขาดแคลนสื่อการสอน	4.346	.544	4
5. ควรมีการจัดเก็บข้อมูลทางสถิติและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงศูนย์ฯ ให้ดีขึ้น	4.615	.241	1

จากตาราง 3 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 มีความเห็นว่าควรมีการจัดเก็บข้อมูลทางสถิติและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงศูนย์ฯ ให้ดียิ่งขึ้นเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.615$) รองลงมาคือ โรงเรียนที่เป็นศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เป็นศูนย์กลางของโรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่ม ($\bar{X} = 4.500$) การจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาระดับกลุ่มโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางเป็นการพัฒนางานโสตทัศนศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน ($\bar{X} = 4.385$) และในการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนชั้นนี้ นับว่าเป็นการช่วยเหลือทางด้านสื่อการสอนสำหรับโรงเรียนภายในกลุ่มที่ยังขาดแคลนสื่อการสอน ($\bar{X} = 4.346$) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุง ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยนำคำตอบมารวบรวมเรียงลำดับเสนอเป็นข้อ จากข้อที่มีจำนวนความถี่ของผู้ตอบมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด ตามลำดับดังนี้

1. ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียน ควรมีการจัดประชุมสัมมนา อบรมครูโสตทัศนศึกษา ของโรงเรียน เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ ทันเหตุการณ์ และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถ ทั้งยัง เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูโสตทัศนศึกษาอีกด้วย

2. ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียน ควรได้มีการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่โดยการ จัดพิมพ์เอกสารแจ้งให้โรงเรียนต่าง ๆ ทราบ เพื่อที่จะได้นำมาใช้เป็นประโยชน์ในการเรียน การสอนได้

3. ทางกรมฯ ควรจะให้มีการพิจารณาจัดอัตราครูโสตทัศนศึกษา เพื่อทำหน้าที่โดยตรง ให้แก่โรงเรียน เพราะการให้ครูผู้สอนอื่นมาทำหน้าที่แทนไม่ค่อยจะได้ผลดีเท่าที่ควร เนื่องจากมี งานสอนประจำและไม่ค่อยมีความรู้มากพอ

4. งบประมาณของศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียน ควรมีการจัดแยกเป็นงบประมาณ ของศูนย์ฯ อย่างชัดเจน และเพียงพอ

5. โรงเรียนที่จัดตั้งเป็นศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนควรมีสื่อการสอนเป็นจำนวน ที่เพียงพอและตรงกับเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไว้ให้บริการกับโรงเรียนที่เป็นสมาชิกภายในกลุ่ม

6. ศึกษาวิเคราะห์ควรมีบทบาทในการดำเนินงานของศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนและ มีการติดตามผลการปฏิบัติงาน โดยการให้ศูนย์ฯ รายงานผลการปฏิบัติงาน ในช่วง 3-4 เดือนต่อ 1 ครั้ง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูโสตทัศนศึกษา ที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเตียม
สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ตาราง 4 จำนวนร้อยละของข้อมูลสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน 26 (คน)	ร้อยละ
1. ขนาดของโรงเรียน		
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก	14	53.8
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง	5	19.2
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่	6	23.1
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	1	3.8
2. เพศ		
ชาย	23	88.5
หญิง	3	11.5
3. อายุ		
21 - 28 ปี	2	7.7
26 - 30 ปี	9	34.6
31 - 35 ปี	12	46.2
36 - 40 ปี	2	7.7
สูงกว่า 41 ปี	1	3.8

ตาราง 4 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน 26 (คน)	ร้อยละ
4. ความรู้และประสบการณ์ทางด้านโสตทัศนศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
สำเร็จการศึกษาด้านโสตทัศนศึกษามาโดยตรง	6	23.1
เคยศึกษาในสถาบันการศึกษามาบ้าง	15	57.7
เคยได้รับการฝึกอบรมระยะสั้น	10	38.5
ศึกษาเองจากตำราและเอกสารต่าง ๆ	15	57.7
5. หน้าที่อื่นที่ต้องปฏิบัตินอกเหนือจากหน้าที่ครูโสตทัศนศึกษา		
มีชั่วโมงสอน	24	92.3
หน้าที่อื่น ๆ	2	7.7

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของครูโสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่เป็นครูโสตทัศนศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมาได้แก่ ครูโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง และโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ร้อยละ 23.1, 19.2 และ 3.8 ตามลำดับ

ด้านเพศ ในจำนวนครูโสตทัศนศึกษาทั้งสิ้น 26 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นชายถึงร้อยละ 88.5 เป็นหญิงเพียงร้อยละ 11.5

ด้านอายุ ครูโสตทัศนศึกษามีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มากที่สุดร้อยละ 46.2 รองลงมาอายุระหว่าง 26 - 30 ปี, 21 - 25 ปี, 36 - 40 ปี และสูงกว่า 41 ปี ร้อยละ 34.6, 7.7, 7.7 และ 3.8 ตามลำดับ

ด้านความรู้และประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา พบว่าครูโสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้และประสบการณ์โดยเคยศึกษาในสถาบันการศึกษามาบ้างและศึกษาเองจากตำราและเอกสารต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 57.7 รองลงมาคือเคยได้รับการฝึกอบรมระยะสั้น และสำเร็จการศึกษาด้านโสตทัศนศึกษามาโดยตรง ร้อยละ 38.5 และ 23.1 ตามลำดับ

ด้านหน้าที่อื่นที่ต้องปฏิบัตินอกเหนือจากหน้าที่ครูโสตทัศนศึกษา พบว่า ครูโสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอน ถึงร้อยละ 92.5 รองลงมาต้องทำหน้าที่อื่น ๆ ร้อยละ 7.7

ตาราง 5 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับงานโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน

รายละเอียดข้อมูล	จำนวน 26 (คน)	ร้อยละ
1. โรงเรียนมีหน่วยงานโสตทัศนศึกษาโดยตรง		
มี	20	76.9
ไม่มี สาเหตุเพราะ	6	23.1
- ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร	1	3.8
- ขาดความพร้อมด้านอาคารสถานที่	3	11.5
- ขาดความพร้อมด้านบุคลากรที่จะดำเนินงาน	2	7.7
2. หน่วยโสตทัศนศึกษามีคณะทำงาน		
มี	20	76.9
ไม่มี	6	23.1
3. งานโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนสังกัดฝ่าย		
ธุรการ	-	-
วิชาการ	4	15.4
บริการ	21	80.8
ปกครอง	1	3.8
4. โสตทัศนอุปกรณ์ส่วนใหญ่เก็บไว้ที่		
ห้องโสตทัศนศึกษา	20	76.9
หมวดวิชาต่าง ๆ	2	7.7
ห้องพัสดุโรงเรียน	3	11.5
อื่น ๆ	1	3.8

ตาราง 5 (ต่อ)

รายละเอียดข้อมูล	จำนวน 26 (คน)	ร้อยละ
5. โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ที่ให้บริการแก่ครูผู้สอนในโรงเรียน		
มีเพียงพอกับความต้องการ	6	23.1
ไม่เพียงพอกับความต้องการ	20	76.9
มีมากเกินไปจนจำเป็น	-	-
6. งานโสตทัศนศึกษามีบริการให้กับหน่วยงานอื่นนอกเหนือจาก บริการภายในโรงเรียน		
มี	16	61.5
ไม่มี	10	38.5
7. งบประมาณเพื่อการผลิตและจัดหาสื่อการสอน ได้รับมาจาก		
งบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้	24	92.3
ความช่วยเหลือจากหน่วยงานเอกชนอื่น ๆ	2	7.7
ความช่วยเหลือจากองค์กรต่างประเทศ	-	-

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีหน่วยงานโสตทัศนศึกษาโดยตรง มีถึงร้อยละ 76.9 และสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ไม่มีหน่วยงานโสตทัศนศึกษาโดยตรง มีอยู่ ร้อยละ 23.1 ที่ไม่มีสาเหตุเพราะขาดความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ร้อยละ 11.5 ขาดความพร้อมด้านบุคลากรที่จะดำเนินงาน ร้อยละ 7.7 และขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร ร้อยละ 3.8

ด้านคณะทำงาน โรงเรียนที่หน่วยโสตทัศนศึกษามีคณะทำงาน มีถึงร้อยละ 76.9 และที่ไม่มีคณะทำงาน เพียงร้อยละ 23.1

ด้านสังกัดฝ่าย งานโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน ส่วนใหญ่สังกัดฝ่ายบริการ คิดเป็นร้อยละ 80.8 รองลงมาคือสังกัดฝ่ายวิชาการ และปกครอง ร้อยละ 15.4 และ 3.8 ตามลำดับ

ด้านสถานที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ส่วนใหญ่เก็บไว้ในห้องโสตทัศนศึกษา คิดเป็นร้อยละ 76.9 รองลงมาได้แก่ ห้องพัสดุโรงเรียน หอวิชาต่าง ๆ และอื่น ๆ ร้อยละ 11.5, 7.7 และ 3.8 ตามลำดับ

ด้านความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์สำหรับการบริการ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ให้บริการแก่ครูผู้สอนในโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่มีไม่เพียงพอแก่ความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 76.9 ส่วนโรงเรียนที่มีเพียงพอแก่ความต้องการ ร้อยละ 23.1

ด้านการให้บริการกับหน่วยงานอื่น งานโสตทัศนศึกษาที่มีบริการให้กับหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากบริการภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.5 ส่วนงานโสตทัศนศึกษาที่ไม่มีบริการให้กับหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากบริการภายในโรงเรียน ร้อยละ 38.5

ด้านงบประมาณ งบประมาณเพื่อการผลิตและการจัดหาสื่อการสอนส่วนใหญ่ได้รับมาจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้ ถึงร้อยละ 92.3 รองลงมาคือ ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานเอกชนอื่น ๆ เพียงร้อยละ 7.7

ตาราง 6 ความคิดเห็นในการผลิตและการใช้วัสดุอุปกรณ์ของครูผู้สอน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S^2	อันดับ
1. ครู-อาจารย์ในโรงเรียนส่วนมากไม่ใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน	2.692	1.822	6
2. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนมีไม่เพียงพอแก่ความต้องการทั้งชนิดและจำนวน	3.577	1.294	2
3. ครู-อาจารย์ในโรงเรียนขาดความสนใจที่จะผลิตวัสดุอุปกรณ์ขึ้นมาใช้ประกอบการสอน	3.577	1.134	2
4. ครู-อาจารย์ผู้รับบริการไม่ปฏิบัติตามระเบียบการจอง การใช้และสงวนสื่อการสอน	3.077	1.514	5
5. ไม่ทราบถึงความต้องการของครู-อาจารย์ผู้รับบริการ	3.115	1.226	4
6. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกและแนะนำช่วยเหลือในเรื่องการใช้วัสดุอุปกรณ์แก่ครู-อาจารย์ในโรงเรียน	2.577	1.614	7
7. งบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินงานด้านวัสดุทัศนศึกษามีน้อย	4.192	.802	1

จากตาราง 6 ครูวัสดุทัศนศึกษามีความคิดเห็นในการผลิตและการใช้วัสดุอุปกรณ์ของครูผู้สอนว่า งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานด้านวัสดุทัศนศึกษามีน้อย เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.192$) รองลงมาคือครู-อาจารย์ในโรงเรียนขาดความสนใจที่จะผลิตวัสดุอุปกรณ์ขึ้นมาใช้ประกอบการสอนและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนมีไม่เพียงพอแก่ความต้องการทั้งชนิดและจำนวน ($\bar{X} = 3.577$) และไม่ทราบถึงความต้องการของครู-อาจารย์ผู้รับบริการ ($\bar{X} = 3.115$) ตามลำดับ

ตาราง 7 ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียน
มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S^2	อันดับ
1. การจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลาง เป็นการพัฒนางานโสตทัศนศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน	4.077	.954	4
2. โรงเรียนที่ตั้งเป็นศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียน ตั้งอยู่ ในตำแหน่งที่เป็นศูนย์กลางของโรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่ม	3.885	.906	5
3. ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเป็นแหล่งให้บริการ สื่อการสอนแก่โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม	3.808	.882	6
4. ในการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนขึ้นนี้ นับว่าเป็น การช่วยเหลือทางด้านสื่อการสอนสำหรับโรงเรียนภายในกลุ่มที่ยัง ขาดแคลนสื่อการสอน	3.692	1.022	7
5. ควรมีการจัดเก็บข้อมูลสถิติและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงศูนย์ฯ ให้ดียิ่งขึ้น	4.692	.302	1
6. ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนควรจัดทำรายการโสตทัศนวัสดุและ โสตทัศนอุปกรณ์เพื่อประชาสัมพันธ์กับสมาชิกของศูนย์ฯ	4.692	.302	1
7. ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสื่อ การสอนไว้พร้อมที่จะบริการ	3.692	1.662	7
8. โรงเรียนได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สื่อการสอนจาก ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน	3.231	1.385	9
9. ไม่เป็นการยุ่งยากในเรื่องบริการยืมหรือส่งสื่อการสอนกลับไปยัง ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน	3.154	1.335	10

ตาราง 7 (ต่อ)

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S^2	อันดับ
10. ศูนย์ไสตท์สนศึกษา กลุ่มโรงเรียนควรวัดให้มีการประชุมสัมมนา อบรมเพื่อพัฒนาครูไสตท์สนศึกษาให้กับสมาชิกของศูนย์ฯ	4.462	.498	3

จากตาราง 7 ความคิดเห็นของครูไสตท์สนศึกษาต่อการจัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์ไสตท์สนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 มีความเห็นว่า ศูนย์ไสตท์สนศึกษา กลุ่มโรงเรียนควรวัดทำรายการไสตท์สนวัสดุและไสตท์สนอุปกรณ์เพื่อประชาสัมพันธ์กับสมาชิกของศูนย์ฯ และควรมีการจัดเก็บข้อมูลสถิติและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ไสตท์สนศึกษา กลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงศูนย์ฯ ให้ดียิ่งขึ้น เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.692$) รองลงมาคือ ศูนย์ไสตท์สนศึกษา กลุ่มโรงเรียนควรวัดให้มีการประชุมสัมมนา อบรมเพื่อพัฒนาครูไสตท์สนศึกษาให้กับสมาชิกของศูนย์ฯ ($\bar{X} = 4.462$) และการจัดตั้งศูนย์ไสตท์สนศึกษาระดับกลุ่มโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลาง เป็นการพัฒนางานไสตท์สนศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน ($\bar{X} = 4.077$) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ ครูโสตทัศนศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุง ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยนำคำตอบมารวบรวมเรียงลำดับเสนอเป็นข้อ จากข้อที่มีจำนวนความถี่ของผู้ตอบมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด ตามลำดับดังนี้

1. ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน ควรเป็นสื่อกลางในการติดต่อกันระหว่างงานโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนทุกโรงเรียนภายในกลุ่ม และควรจะได้มีประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ ซึ่งอาจจัดทำเป็นหนังสือประจำเดือนแจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของศูนย์ฯ ให้สมาชิกภายในกลุ่มทราบ
2. ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน ควรมีการจัดประชุมสัมมนาอบรมครูโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้ได้รับความรู้ใหม่ ๆ ทันเหตุการณ์และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถ ทั้งยังเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูโสตทัศนศึกษาอีกด้วย
3. เนื่องจากโรงเรียนที่ตั้งเป็นศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนค่อนข้างจะไกลกันมาก ดังนั้นควรจะได้มีการจัดตั้งศูนย์ย่อยขึ้น เพื่อเป็นหน่วยงานที่จะช่วยรองรับงานจากศูนย์ใหญ่อีกระดับหนึ่ง เป็นการช่วยอำนวยความสะดวกให้กับการขอรับบริการของสมาชิกภายในกลุ่ม
4. ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน ควรเป็นแหล่งให้บริการสื่อการสอนทุกประเภทและควรมีอุปกรณ์บางประเภทที่โรงเรียนต่าง ๆ ไม่สามารถจัดซื้อได้ โดยเฉพาะสื่อนั้นควรให้สัมพันธ์กับบทเรียนและหลักสูตร ตลอดจนทำบัญชีรายชื่อสื่อต่าง ๆ ส่งไปยังโรงเรียนภายในกลุ่มด้วย
5. ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของแต่ละศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน พร้อมทั้งควรจะได้มีการกำหนดรูปแบบของการให้บริการของศูนย์ฯ แก่สมาชิกภายในกลุ่มให้ชัดเจน
6. น่าจะมีการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจด้านการผลิตสื่อการสอนในรูปแบบต่าง ๆ โดยการระดมพลังสมอง บุคลากร และเครื่องมือของโรงเรียน สมาชิกภายในกลุ่ม มาผลิตสื่อการสอนร่วมกัน แล้วนำออกเผยแพร่

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเทียม
สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ตาราง 8 จำนวนร้อยละของข้อมูลสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน 208 (คน)	ร้อยละ
1. ขนาดของโรงเรียน		
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก	113	54.3
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง	39	18.8
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่	48	23.1
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	8	3.8
2. เพศ		
ชาย	91	43.8
หญิง	117	56.3
3. อายุ		
21 - 25 ปี	23	11.1
26 - 30 ปี	57	27.4
31 - 35 ปี	89	42.8
36 - 40 ปี	30	14.4
สูงกว่า 41 ปี	9	4.3

ตาราง 8 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน 208 (คน)	ร้อยละ
4. ปัจจุบันเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย		
ภาษาไทย	26	12.5
ภาษาอังกฤษ	26	12.5
วิทยาศาสตร์	26	12.5
คณิตศาสตร์	26	12.5
สังคมศึกษา	26	12.5
พลานามัย	26	12.5
ศิลปศึกษา	26	12.5
การงานและอาชีพ	26	12.5
5. ประสบการณ์ในการสอน		
1 - 5 ปี	58	27.9
6 - 10 ปี	77	37.0
11 - 15 ปี	61	29.3
16 - 20 ปี	6	2.9
มากกว่า 20 ปี	6	2.9
6. จำนวนเวลาที่ทำการสอนต่อสัปดาห์		
น้อยกว่า 5 คาบ	1	.5
5 - 10 คาบ	7	3.4
11 - 15 คาบ	59	28.4

ตาราง 8 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน 208 (คน)	ร้อยละ
16 - 20 คาบ	121	58.2
มากกว่า 20 คาบ	20	9.6
7. ความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เคยศึกษาในสถาบันการศึกษา	153	73.6
เคยได้รับการอบรม	73	35.1
เคยศึกษาจากตำราและเอกสารต่าง ๆ	121	58.2
สังเกตจากการใช้สื่อการสอนของผู้อื่น	92	44.2
ฝึกการใช้สื่อการสอนด้วยตนเอง	97	46.6
ได้รับการแนะนำจากผู้มีประสบการณ์การใช้สื่อการสอน	87	41.8
ไม่มีความรู้เกี่ยวกับด้านสื่อการสอนเลย	4	1.9

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอน ส่วนใหญ่เป็นครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 54.3 รองลงมาได้แก่ครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง และโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ร้อยละ 23.1, 18.8 และ 3.8 ตามลำดับ

ด้านเพศ ในจำนวนครูปฏิบัติการสอนทั้งสิ้น 208 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 56.3 เป็นชาย ร้อยละ 43.8

ด้านอายุ ครูปฏิบัติการสอนมีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มากที่สุดร้อยละ 42.8 รองลงมาคืออายุระหว่าง 26 - 30 ปี, 36 - 40 ปี, 21 - 25 ปี และสูงกว่า 41 ปี ร้อยละ 21.4, 14.4, 11.1 และ 4.5 ตามลำดับ

ด้านสังกัดหมวดวิชา เนื่องจากครูปฏิบัติการสอนที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวนถึง 208 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ดังนั้นจึงสามารถได้จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามใน 8 หมวดวิชาจำนวนเท่ากัน คือหมวดวิชาละ 26 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5

ด้านประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูปฏิบัติการสอนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมาเป็นเวลา 6 - 10 ปี ร้อยละ 37.0 รองมาคือ 11 - 15 ปี, 1 - 5 ปี, 16 - 20 ปี และมากกว่า 20 ปี ร้อยละ 29.3, 27.9, 2.9 และ 2.9 ตามลำดับ

ด้านจำนวนเวลาที่ทำการสอน จำนวนเวลาที่ครูปฏิบัติการสอนทำการสอนต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่คือ 16 - 20 คาบ คิดเป็นร้อยละ 58.2 รองลงมาได้แก่ 11 - 15 คาบ, มากกว่า 20 คาบ, 5 - 10 คาบ และน้อยกว่า 5 คาบ ร้อยละ 28.4, 9.6, 3.4 และ .5 ตามลำดับ

ด้านความรู้และประสบการณ์ทางสื่อการสอน พบว่า ครูปฏิบัติการสอนส่วนใหญ่มีความรู้ และประสบการณ์โดยเคยศึกษาในสถาบันการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 73.6 รองลงมาคือ เคย ศึกษาจากตำราและเอกสารต่าง ๆ, ฝึกการใช้สื่อการสอนด้วยตนเอง, สังเกตจากการใช้สื่อ การสอนของผู้อื่น, ได้รับการแนะนำจากผู้มีประสบการณ์การใช้สื่อการสอน, เคยได้รับการอบรม และไม่มีความรู้ทางด้านสื่อการสอนเลย ร้อยละ 58.2, 46.6, 44.2, 41.8, 35.1 และ 1.9 ตามลำดับ

ตาราง 9 ความคิดเห็นในด้านการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S^2	อันดับ
1. การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนทำให้การอธิบายบทเรียนง่ายขึ้น	4.591	.320	3
2. สื่อทัศนูปกรณ์จะช่วยสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้ดี	4.663	.263	1
3. ครูที่ใช้สื่อทัศนูปกรณ์นับว่าเป็นครูที่มีความเข้าใจในวิธีการสอนที่ดี	3.837	.698	9
4. การสอนโดยใช้สื่อทัศนูปกรณ์ จะทำให้ครูค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น	4.034	.487	7
5. คุณลักษณะที่เป็นรูปธรรมของสื่อทัศนูปกรณ์ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น	4.409	.378	4
6. สื่อทัศนูปกรณ์ช่วยนำเสนอสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นจริงจากแหล่งต่าง ๆ ในโลกมาสู่ห้องเรียน	4.370	.437	10
7. การเลือกสื่อทัศนูปกรณ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาจะช่วยทำให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	4.620	.256	2
8. ครูที่สอนโดยใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น	3.976	.565	8
9. สื่อทัศนูปกรณ์ช่วยสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าเรียนมากขึ้น	4.399	.280	5
10. การประชุมอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ทำให้การสอนโดยใช้สื่อทัศนูปกรณ์มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.313	.438	6

จากตาราง 9 ครูปฏิบัติการสอนมีความเห็นว่าสื่อทัศนูปกรณ์จะช่วยสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้ดี เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.663$) รองลงมาคือการเลือกสื่อทัศนูปกรณ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาจะช่วยทำให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.620$) การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนทำให้การอธิบายบทเรียนง่ายขึ้น ($\bar{X} = 4.591$) และเห็นว่าคุณลักษณะที่เป็นรูปธรรมของสื่อทัศนูปกรณ์ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.409$) ตามลำดับ

ตาราง 10 ความคิดเห็นในด้านความเพียงพอและการจัดหาสื่อการสอน

สื่อการสอน	$\bar{X}$	S^2	อันดับ
ปริมาณการใช้สื่อการสอนแต่ละชนิด			
1. เอกสารและตำรา	3.524	.415	1
2. ภาพประกอบการสอน	2.928	.579	3
3. แผนภูมิ แผนสถิติ และโปสเตอร์	2.654	.720	7
4. หุ่นจำลอง	2.087	1.123	10
5. ของตัวอย่าง	2.764	.809	5
6. ของจริง	2.750	.787	6
7. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	1.543	.636	16
8. เครื่องฉายภาพทึบแสง	1.279	.589	17
9. เครื่องฉายสไลด์	2.183	.933	9
10. เครื่องสไลด์เสียง	1.659	.844	15
11. เครื่องฉายฟิล์มสตริป	1.236	.307	18
12. เครื่องฉายฟิล์มลูป	1.154	.218	22
13. เครื่องฉายภาพจุลทรรศน์	1.192	.320	21
14. เครื่องฉายภาพยนตร์ 8 มม.	1.135	.156	23
15. เครื่องฉายภาพยนตร์ 16 มม.	1.202	.326	20
16. เครื่องบันทึกเสียง	2.202	1.215	8
17. เครื่องขยายเสียง	1.760	.869	13
18. วิทยู	1.889	.968	11
19. โทรทัศน์	1.817	.971	12
20. โทรทัศน์วงจรปิด	1.216	.779	19

ตาราง 10 (ต่อ)

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S^2	อันดับ
21. เครื่องบันทึกภาพและเทปบันทึกภาพ	1.683	.981	14
22. การสาธิต	3.053	.930	2
23. การทดลองหรือปฏิบัติการ	2.837	1.220	4
24. เครื่องคอมพิวเตอร์	1.063	.098	24

จากตาราง 10 ปริมาณการใช้สื่อการสอนแต่ละชนิดของครูปฏิบัติการสอน พบว่า ส่วนใหญ่ใช้เอกสารและตำราในการสอนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.524$) รองลงมาได้แก่ การสาธิต ($\bar{X} = 3.053$) ภาพประกอบการสอน ($\bar{X} = 2.928$) การทดลองหรือปฏิบัติการ ($\bar{X} = 2.837$) ของตัวอย่าง ($\bar{X} = 2.764$) ของจริง ($\bar{X} = 2.750$) แผนภูมิ แผนสถิติ และโปสเตอร์ ($\bar{X} = 2.654$) เครื่องบันทึกเสียง ($\bar{X} = 2.202$) เครื่องฉายสไลด์ ($\bar{X} = 2.183$) และหุ่นจำลอง ($\bar{X} = 2.087$) ตามลำดับ

ตาราง 11 ปัญหาในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาใช้ประกอบการสอน

ปัญหาที่เกิดขึ้น	$\bar{X}$	S^2	อันดับ
1. ไม่ทราบแหล่งให้บริการวัสดุอุปกรณ์ในโรงเรียน	1.567	.778	7
2. ไม่ทราบแหล่งให้บริการวัสดุอุปกรณ์ภายนอกโรงเรียน	2.327	1.197	4
3. ขาดผู้ช่วยเหลือในการผลิตสื่อการสอนที่ท่านต้องการจะใช้	2.865	1.074	3
4. ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน	2.875	.999	2
5. ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า จะเลือกสื่อการสอนชนิดใดจึงเหมาะสมกับวิชาที่สอน	1.745	.684	6
6. เบื่อหน่ายที่จะต้องเตรียมสื่อการสอนและสถานที่	1.899	.835	5
7. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ	3.245	.901	1

จากตาราง 11 ครูปฏิบัติการสอนมีความเห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ คือปัญหาขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ ($\bar{X} = 3.245$) รองลงมาคือ ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.875$) ขาดผู้ช่วยเหลือในการผลิตสื่อการสอนที่ท่านต้องการจะใช้ ($\bar{X} = 2.865$) และไม่ทราบแหล่งให้บริการวัสดุอุปกรณ์ภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 2.327$) ตามลำดับ

ตาราง 12 ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งและการให้บริการของศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียน
มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S^2	อันดับ
1. การจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาระดับกลุ่มโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลาง เป็นการพัฒนางานโสตทัศนศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน	4.255	.539	6
2. โรงเรียนที่ตั้งเป็นศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ใน ตำแหน่งที่เป็นศูนย์กลางของโรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่ม	3.918	1.138	8
3. ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้น เป็นแหล่งให้บริการ สื่อการสอนแก่โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม	3.875	.902	9
4. ในการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนชั้นนี้ นับว่าเป็น การช่วยเหลือทางด้านสื่อการสอนสำหรับโรงเรียนภายในกลุ่มที่ยัง ขาดแคลนสื่อการสอน	4.159	.849	7
5. ควรมีการจัดเก็บข้อมูลสถิติและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงศูนย์ฯ ให้ดียิ่งขึ้น	4.409	.339	3
6. ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน ควรจัดทำบัญชีรายชื่อ สื่อและ อุปกรณ์เครื่องมือ เพื่อความสะดวกในการเลือกใช้ ส่งไปตาม โรงเรียนต่าง ๆ	4.567	.295	1
7. สื่อการสอนที่ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมีอยู่ตรงกับ ความต้องการ	3.731	.719	10
8. ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน ควรจัดอบรมครูเพื่อแนะนำการใช้ เทคโนโลยีการศึกษาแบบใหม่ ๆ	4.409	.378	3

ตาราง 12 (ต่อ)

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S^2	อันดับ
9. ศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียน ควรจัดทำคู่มือแนะนำการใช้ เครื่องมือเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.399	.405	5
10. ศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียน ควรให้คำแนะนำในการผลิตและ สร้างอุปกรณ์ประกอบการสอน	4.466	.318	2

จากตาราง 12 ความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนต่อการจัดตั้งและการให้บริการของศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 มีความเห็นว่า ศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียน ควรจัดทำคู่มือแนะนำการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อความสะดวกในการเลือกใช้ส่งไปตามโรงเรียนต่าง ๆ เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.567$) รองลงมาคือ ศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียน ควรให้คำแนะนำในการผลิตและสร้างอุปกรณ์ประกอบการสอน ($\bar{X} = 4.466$) ควรมีการจัดเก็บข้อมูลสถิติและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงศูนย์ให้ดียิ่งขึ้น และศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียน ควรจัดอบรมครูเพื่อแนะนำการใช้เทคโนโลยีการศึกษาแบบใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.409$) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ ครูปฏิบัติการสอนได้ให้ข้อเสนอแนะถึงความต้องการที่จะให้ศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ดำเนินงานเพื่อครูผู้สอน โดยนำคำตอบมารวบรวมเรียงลำดับเสนอเป็นข้อ จากข้อที่มีจำนวนความถี่ของผู้ตอบมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด ตามลำดับดังนี้

1. ทางศูนย์โสตทัศนศึกษาควรจัดทำเอกสารเสนอแนะและวิธีการยืมสื่อต่าง ๆ อีกทั้งควรจัดให้มีการอบรมการผลิตสื่อการสอนแบบง่าย ๆ และอบรมวิธีการใช้โสตทัศนูปกรณ์สำหรับครูปฏิบัติการสอน
2. จัดทำบัญชีรายการโสตทัศนูปกรณ์แจกไปตามโรงเรียนต่าง ๆ และสนับสนุนให้โรงเรียนไปใช้โสตทัศนูปกรณ์ รวมทั้งทางศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนควรอำนวยความสะดวกในการยืมอุปกรณ์ให้มาก
3. ควรมีการจัดสรรงบประมาณบางส่วนไว้สำหรับพัฒนาสื่อการสอน
4. ถ้าเป็นไปได้ศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนควรจะเคลื่อนที่ได้ ให้บริการไปตามโรงเรียนต่าง ๆ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งจะเกิดประโยชน์มากกว่าการตั้งอยู่กับที่แล้วให้โรงเรียนสมาชิกภายในกลุ่มไปขอใช้บริการเอง
5. ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบด้านโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ ควรทำงานอย่างจริงจัง ให้ความร่วมมือและประสานงานกับทางศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียน
6. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์ให้แก่ครูปฏิบัติการสอน
7. ศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนควรจัดอบรมครูปฏิบัติการสอนแต่ละหมวดวิชาและระดับชั้นต่าง ๆ โดยเชิญผู้ที่มีประสบการณ์การใช้สื่อการสอนมาแนะนำและร่วมมือกันจัดสร้างสื่อการสอนที่ครูพอจะทำได้เป็นตัวอย่าง เพื่อที่จะได้นำไปใช้ในโรงเรียนต่าง ๆ ใต้ต่อไป
8. ศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียน ควรจะมีการออกแบบสอบถามความต้องการของโรงเรียนต่าง ๆ ว่าต้องการให้ทางศูนย์ฯ จัดหาสิ่งใดไว้เพื่อบริการ และต้องการให้ศูนย์ฯ จัดบริการด้านใดบ้าง

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อศูนย์
สื่อการศึกษาแบบคอนซอเทียม สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ตาราง 13 จำนวนร้อยละของข้อมูลสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน 10 (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	9	90.0
หญิง	1	10.0
2. อายุ		
21 - 25 ปี	-	-
26 - 30 ปี	1	10.0
31 - 35 ปี	3	30.0
36 - 40 ปี	3	30.0
สูงกว่า 41 ปี	3	30.0
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	7	70.0
สูงกว่าปริญญาตรี	3	30.0

ตาราง 13 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน 10 (คน)	ร้อยละ
4. ความรู้และประสบการณ์ทางด้านโสตทัศนศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
สำเร็จการศึกษาด้านโสตทัศนศึกษาโดยตรง	1	10.0
เคยศึกษาในสถาบันการศึกษามานาน	7	70.0
เคยรับการฝึกอบรมระยะสั้น	4	40.0
ศึกษาเองจากตำราและเอกสารต่าง ๆ	4	40.0

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ในจำนวนหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งสิ้น 10 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นชายถึงร้อยละ 90.0 เป็นหญิงมีเพียงร้อยละ 10.0

ด้านอายุ หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่อายุระหว่าง 31 - 35 ปี, 36 - 40 ปี และสูงกว่า 41 ปี ร้อยละ 30.0, 30.0 และ 30.0 ตามลำดับ รองลงมาคือ 26 - 30 ปี ร้อยละ 10.0

ด้านระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรี ร้อยละ 70.0 รองลงมาคือ ระดับการศึกษาชั้นสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 30.0

ด้านความรู้และประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา พบว่า หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ได้รับความรู้และประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษาโดยเคยศึกษาในสถาบันการศึกษามานาน ร้อยละ 70.0 รองลงมาได้แก่ เคยได้รับการฝึกอบรมระยะสั้น, ศึกษาเองจากตำราและเอกสารต่าง ๆ และสำเร็จการศึกษาด้านโสตทัศนศึกษามาโดยตรง ร้อยละ 40.0, 40.0 และ 10.0 ตามลำดับ

ตาราง 14 สภาพการดำเนินงานโดยทั่วไปของศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน 10 (คน)	ร้อยละ
1. สถานที่ตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา		
ห้องโสตทัศนศึกษา	10	100.0
มีอาคารแยกเป็นเอกเทศ	-	-
2. บุคลากรในการปฏิบัติงาน		
เพียงพอ	3	30.0
ไม่เพียงพอ	7	70.0
3. การให้บริการของศูนย์ฯ แก่สมาชิกในกลุ่ม		
ครอบคลุมทุกโรงเรียนในกลุ่ม	1	10.0
บริการได้เฉพาะบางโรงเรียนที่อยู่ใกล้ศูนย์ฯ	8	80.0
บริการได้เฉพาะโรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ	1	10.0
4. โรงเรียนสมาชิกในกลุ่มสนใจใช้บริการจากศูนย์ฯ		
มากที่สุด	-	-
มาก	1	10.0
ปานกลาง	6	60.0
น้อย	3	30.0
น้อยที่สุด	-	-

ตาราง 14 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน	จำนวน 10 (คน)	ร้อยละ
5. การปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ในศูนย์		
เก็บแยกประเภทที่มีบัญชีรูดุม	4	40.0
เก็บรวมไว้ด้วยกันที่มีบัญชีรูดุม	6	60.0
เก็บรวมไว้ด้วยกันไม่มีบัญชี	-	-
6. การปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ในศูนย์ฯ		
ตรวจเช็คทุกครั้งก่อนและหลังใช้	-	-
ตรวจเช็คบ้างแต่ไม่ทุกครั้ง	10	100.0
ตรวจเช็คเฉพาะเวลาเกิดชำรุด	-	-
ไม่เคยตรวจเช็คเลย	-	-
7. วิธีการได้มาของสื่อการสอนภายในศูนย์ฯ		
หัวหน้าศูนย์ฯ จัดซื้อเองด้วยเงินงบประมาณ	10	100.0
ด้วยวิธีการอื่น ๆ	-	-
8. การประสานงานของศูนย์ฯ		
ประสานงานและร่วมมือกับศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน อื่น ๆ อยู่เสมอ	3	30.0
ประสานงานและร่วมมือกับเขตการศึกษาเป็นประจำ	7	70.0
ไม่เคยประสานงานและร่วมมือกับศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่ม โรงเรียนอื่นเลย	-	-

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 10 ศูนย์ มีสถานที่ตั้งอยู่ที่ห้องโสตทัศนศึกษา ร้อยละ 100.0

ด้านบุคลากร บุคลากรที่ปฏิบัติงานของศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ศูนย์ฯ ส่วนใหญ่มีบุคลากรไม่เพียงพอ ถึงร้อยละ 70.0 ส่วนศูนย์ฯ ที่มีบุคลากรเพียงพอแล้ว ร้อยละ 30.0

ด้านการให้บริการของศูนย์ฯ แก่สมาชิกในกลุ่ม ส่วนใหญ่บริการได้เฉพาะบางโรงเรียนที่อยู่ใกล้ศูนย์ฯ คิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมาคือ ศูนย์ฯ บริการได้ครอบคลุมทุกโรงเรียนในกลุ่ม และบริการได้เฉพาะโรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ ร้อยละ 10.0 และ 10.0 ตามลำดับ

ด้านความสนใจใช้บริการจากศูนย์ฯ พบว่าส่วนใหญ่โรงเรียนสมาชิกในกลุ่มสนใจใช้บริการจากศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นจำนวนปานกลาง ร้อยละ 60.0 รองลงมา ได้แก่ สมาชิกใช้บริการจากศูนย์ฯ น้อย และมาก ร้อยละ 30.0 และ 10.0 ตามลำดับ

ด้านการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ในศูนย์ฯ ส่วนใหญ่วัสดุอุปกรณ์เก็บรวบรวมไว้ด้วยกันมีบัญชีรูดุม ร้อยละ 60.0 รองลงมาคือเก็บแยกประเภทมีบัญชีรูดุม ร้อยละ 40.0

ด้านการตรวจบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ในศูนย์ฯ พบว่า วัสดุอุปกรณ์ของศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 10 ศูนย์ ได้มีการตรวจเช็คบ้าง แต่ไม่ทุกครั้งคิดเป็นร้อยละ 100.0

ด้านวิธีการได้มาของสื่อการสอนภายในศูนย์ฯ พบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ทั้ง 10 ศูนย์ จัดซื้อเองด้วยเงินงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 100.0

ด้านการประสานงานของศูนย์ฯ ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ประสานงานและร่วมมือกับเขตการศึกษาเป็นประจำ ร้อยละ 70.0 รองลงมาคือประสานงานกับศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนอื่น ๆ อยู่เสมอ ร้อยละ 30.0

ตาราง 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการสื่อการสอนของศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน

สื่อการสอน	$\bar{X}$	S^2	อันดับ
ปริมาณการขอใช้บริการ			
1. เอกสารและตำรา	1.900	.322	13
2. ภาพประกอบการสอน	1.900	.322	13
3. แผนภูมิ แผนสถิติ และโปสเตอร์	2.000	.444	11
4. ฟุตน์จำลอง	1.900	.544	13
5. ของตัวอย่าง	2.300	.678	9
6. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	3.200	.400	5
7. เครื่องฉายภาพทึบแสง	2.000	.889	11
8. เครื่องฉายสไลด์	3.100	.322	7
9. เครื่องสไลด์เสียง	3.200	.400	5
10. เครื่องฉายฟิล์มสตริป	2.100	.544	10
11. เครื่องฉายฟิล์มลูป	1.100	.100	19
12. เครื่องฉายภาพจุลทรรศน์	1.200	.178	18
13. เครื่องฉายภาพยนตร์ 8 มม.	1.300	.456	17
14. เครื่องฉายภาพยนตร์ 16 มม.	1.400	.489	16
15. เครื่องบันทึกเสียง	3.600	.489	1
16. เครื่องขยายเสียง	3.600	.933	1
17. วิทยู	2.700	1.122	8
18. โทรทัศน์	3.400	.711	4
19. เครื่องบันทึกภาพและเทปบันทึกภาพ	3.500	.722	3
20. เครื่องคอมพิวเตอร์	1.000	.0	20

จากตาราง 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการสื่อการสอนของศูนย์โสตทัศนศึกษา
กลุ่มโรงเรียน พบว่าสื่อการสอนที่โรงเรียนเป็นสมาชิกภายในกลุ่มมาขอใช้บริการมากที่สุด คือ
เครื่องบันทึกเสียงและเครื่องขยายเสียง ($\bar{X} = 3.600$) รองลงมาได้แก่ เครื่องบันทึกภาพ
และเทปบันทึกภาพ ($\bar{X} = 3.500$) โทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.400$) เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะและ
เครื่องสไลด์เสียง ($\bar{X} = 3.200$) ตามลำดับ

ตาราง 16 ปัญหาในการดำเนินงานศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน

ปัญหาการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S^2	อันดับ
1. เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ มีจำนวนไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน	2.600	.489	5
2. เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ มีชั่วโมงสอนมากเกินไปจนไม่มีเวลามาปฏิบัติงานที่ศูนย์ฯ ได้เต็มที่	2.700	.900	4
3. คณะทำงานศูนย์ฯ ปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ เพราะไม่ทราบบทบาทของตนเองดีพอ	1.800	.622	10
4. ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน ที่ทำการคับแคบเกินไปไม่พอในการจัดเก็บ ผลิต และบริการสื่อการสอน	2.400	.711	6
5. ขาดแคลนครุภัณฑ์ เช่น ตู้เก็บหรือชั้นวางสื่อการสอนให้เป็นระเบียบเพื่อสะดวกต่อการใช้งาน	2.100	.989	7
6. งบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ในแต่ละปีไม่เพียงพอ	2.900	1.211	1
7. ไม่สามารถจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ตามความต้องการของศูนย์ฯ ได้	2.800	1.067	3
8. ศูนย์ฯ มีสื่อการสอนไม่เพียงพอสำหรับการบริการ	2.900	.767	1
9. โรงเรียนที่ขอรับบริการไม่มีความรับผิดชอบทั้งในด้านการยืมและส่งคืนสื่อการสอน	1.900	.544	8
10. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในการดำเนินงานของศูนย์	1.900	.989	8

จากตาราง 16 ปัญหาในการดำเนินงานศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ ศูนย์ฯ มีสื่อการสอนไม่เพียงพอสำหรับการบริการและงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในแต่ละปีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.900$) รองลงมาคือ ปัญหาที่ไม่สามารถจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ตามความต้องการของศูนย์ฯ ได้ ($\bar{X} = 2.800$) เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ มีชั่วโมงสอนมากเกินไปจนไม่มีเวลามาปฏิบัติงานที่ศูนย์ฯ ได้เต็มที่ ($\bar{X} = 2.700$) และเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ มีจำนวนไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.600$) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยนำคำตอบมารวบรวมเรียงลำดับเสนอเป็นข้อ จากข้อที่มีจำนวนความถี่ของผู้ตอบมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด ตามลำดับดังนี้

1. หางกรมหรือเขตการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน ควรจะจัดสรรงบประมาณให้เป็นพิเศษ ในการจัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ สนับสนุนโรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ
2. คำนวณบุคลากรของศูนย์สำหรับบริการแก่โรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกยังไม่เพียงพอ ควรมีการจัดอัตราบุคลากรซึ่งมีความรู้ความสามารถทางโสตทัศนศึกษาเพิ่มขึ้น
3. ควรได้มีการจัดอบรมครูโสตทัศนศึกษาแต่ละโรงเรียน ให้มีความรู้ความชำนาญในการใช้โสตทัศนูปกรณ์ประเภทต่าง ๆ เป็นอย่างดี เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการใช้อุปกรณ์ที่ยืมจากศูนย์ฯ ไม่ถูกวิธี จนเป็นสาเหตุให้โรงเรียนที่เป็นศูนย์ฯ ไม่อยากให้อืมอุปกรณ์
4. ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน ควรจะเป็นศูนย์กลางของอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้มาก

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการได้มาและการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5
2. เพื่อศึกษาความต้องการและปัญหาในการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์
3. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูโสตทัศนศึกษา ครูปฏิบัติการสอน และหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการจัดตั้งและการบริการของศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูโสตทัศนศึกษา ครูปฏิบัติการสอน จาก 30 โรงเรียน จำนวน 330 คน และหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จาก 10 ศูนย์ จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 340 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า การศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม เรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเดี่ยว สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5" จำนวน 4 ชุด คือ
 - แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน
 - แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับครูโสตทัศนศึกษา
 - แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับครูปฏิบัติการสอน
 - แบบสอบถามชุดที่ 4 สำหรับหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้โดยตรงทางไปรษณีย์ และให้เวลาแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม 1 สัปดาห์ แล้วจึงส่งกลับคืนโดยทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 หากำร้อยละ

4.2 หากำคะแนนเฉลี่ย

4.3 หากำความแปรปรวนของคะแนนจากกลุ่มตัวอย่าง

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

1. ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่องานโสตทัศนศึกษาว่าควรสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน เพราะการใช้โสตทัศนูปกรณ์ย่อมจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้การสอนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมทั้งควรจัดให้มีหน่วยงานกลางทางโสตทัศนศึกษาทำหน้าที่บริการจัดหาและผลิตสื่อการสอนในโรงเรียน

2. เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า การจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาระดับกลุ่มให้เป็นศูนย์กลางเป็นการพัฒนางานโสตทัศนศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน อีกทั้งยังเป็นการช่วยเหลือทางด้านสื่อการสอนสำหรับโรงเรียนภายในกลุ่มที่ยังขาดแคลนสื่อการสอน และพร้อมกันนี้ผู้บริหารโรงเรียนต่างมีความเห็นพ้องกันว่า ศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาควรมีการจัดเก็บข้อมูลทางสถิติและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงศูนย์ให้ดียิ่งขึ้น

ความคิดเห็นของครูโสตทัศนศึกษา

1. สภาพโดยทั่วไปของงานโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 5 ส่วนใหญ่มีหน่วยงานโสตทัศนศึกษาและคณะทำงาน สังกัดฝ่ายบริการ มีห้องโสตทัศนศึกษาเป็นสถานที่เก็บโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่ต่างให้ความเห็นว่าโสตทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ไม่เพียงพอแก่ความต้องการเนื่องจากงบประมาณเพื่อการผลิตและการจัดหาสื่อการสอนส่วนใหญ่มาจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้

2. ในด้านการผลิตและการใช้โสตทัศนูปกรณ์ของครูผู้สอน ครูโสตทัศนศึกษาต่างให้ความเห็นว่า เนื่องจากงบประมาณที่ใช้ในงานโสตทัศนศึกษามีน้อยและโสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอน

มีไม่เพียงพอแก่ความต้องการทั้งชนิดและจำนวน ทำให้ครู-อาจารย์ในโรงเรียนขาดความสนใจที่จะผลิตและใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน

3. เกี่ยวกับการจัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์วัสดุทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ครูวัสดุทัศนศึกษามีความเห็นว่าการจัดตั้งศูนย์วัสดุทัศนศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลาง เป็นการพัฒนางานวัสดุทัศนศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน และพร้อมกันนี้ ศูนย์วัสดุทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาควรจัดให้มีการประชุมสัมมนา อบรมเพื่อพัฒนาครูวัสดุทัศนศึกษาให้กับสมาชิกของศูนย์ฯ และควรมีการจัดเก็บข้อมูลสถิติและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์วัสดุทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงศูนย์ฯ ให้ดียิ่งขึ้น

ความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอน

1. ในการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน ครูปฏิบัติการสอนมีความเห็นว่า วัสดุทัศนูปกรณ์จะช่วยสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้ดี อีกทั้งการเลือกวัสดุทัศนูปกรณ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาจะช่วยทำให้การสอนมีประสิทธิภาพและทำให้การอธิบายบทเรียนง่ายขึ้น

2. สำหรับความต้องการใช้สื่อการสอน พบว่า ครูปฏิบัติการสอนใช้เอกสารและตำราประกอบการสอนเป็นส่วนมาก รองลงมาคือ การสาธิต การใช้ภาพประกอบการสอน ของตัวอย่างของจริง แผนภูมิ แผนสถิติ และโปสเตอร์ ตามลำดับและสำหรับปัญหาในการจัดหาวัสดุทัศนูปกรณ์มาใช้ประกอบการสอน ครูปฏิบัติการสอนมีความเห็นว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอน

3. เกี่ยวกับการจัดตั้งและการให้บริการของศูนย์วัสดุทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ครูปฏิบัติการสอนมีความเห็นว่า ศูนย์วัสดุทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาควรจัดทำบัญชีรายชื่อสื่อและอุปกรณ์ส่งไปตามโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการเลือกใช้ นอกจากนี้ควรจัดอบรมครูเพื่อแนะนำการใช้เทคโนโลยีการศึกษาแบบใหม่ ๆ และควรมีการจัดเก็บข้อมูลสถิติและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์วัสดุทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงศูนย์ฯ ให้ดียิ่งขึ้น

ความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์วัสดุทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา

1. สภาพการดำเนินงานของศูนย์วัสดุทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ศูนย์วัสดุทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 10 ศูนย์ ตั้งอยู่ที่ห้องวัสดุทัศนศึกษาของโรงเรียนที่ตั้ง

ศูนย์ฯ ซึ่งศูนย์ฯ ส่วนใหญ่มีบุคลากรสำหรับปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ทำให้การบริการแก่สมาชิกในกลุ่มบริการได้เฉพาะบางโรงเรียนที่อยู่ใกล้ศูนย์ฯ และความสนใจของสมาชิกในกลุ่มในการใช้บริการจากศูนย์ฯ ปานกลาง ส่วนการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ในศูนย์ฯ ส่วนใหญ่วัสดุอุปกรณ์เก็บรวมไว้ด้วยกัน มีบัญชีรูดคุม และได้มีการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์โดยได้มีการตรวจเช็คบ้างก่อนและหลังใช้ แต่ไม่ทุกครั้ง ซึ่งสื่อการสอนนี้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ทั้ง 10 ศูนย์ จัดซื้อเองด้วยเงินงบประมาณ นอกจากนี้ทางศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาได้มีการประสานงานและร่วมมือกับเขตการศึกษาเป็นประจำ

2. ด้านการจัดบริการสื่อการสอนของศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สื่อการสอนส่วนใหญ่ที่โรงเรียนสมาชิกภายในกลุ่มมาขอใช้บริการมากที่สุดคือ เครื่องบันทึกเสียงและเครื่องขยายเสียง รองลงมาได้แก่ เครื่องบันทึกภาพและเทปบันทึกภาพ โทรทัศน์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และเครื่องสไลด์เสียง ตามลำดับ

3. สำหรับปัญหาในการดำเนินงานศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา หัวหน้าศูนย์ฯ มีความเห็นว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ทางศูนย์ฯ มีสื่อการสอนไม่เพียงพอสำหรับการบริการและงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในแต่ละปีไม่เพียงพอเช่นกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้านี้ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูโสตทัศนศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเดียม สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำมาอภิปรายดังนี้

1. สภาพการได้มาและการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จะเห็นได้ว่าสื่อการสอนส่วนใหญ่ได้จากการจัดซื้อโดยเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะงานโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการให้บริการสื่อการสอนกับครู-อาจารย์ในโรงเรียน ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ จะได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณให้มาเพื่อการนี้โดยเฉพาะ ซึ่งเงินงบประมาณจำนวนนี้งานโสต

ทัศนศึกษาโรงเรียนต่าง ๆ แต่ละโรงเรียนอาจได้รับมาก-น้อยแตกต่างกันออกไปตามสถานภาพของแต่ละโรงเรียน จนส่งผลกระทบไปถึงการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ของครูผู้สอน เนื่องจากงบประมาณที่ใช้ในงานทัศนศึกษามีน้อย ทำให้จำนวนวัสดุทัศนูปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนมีไม่เพียงพอแก่ความต้องการทั้งชนิดและจำนวน ซึ่งเป็นสาเหตุให้ครู-อาจารย์ในโรงเรียนขาดความสนใจที่จะผลิตและใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน

2. ในด้านความต้องการและปัญหาในการใช้สื่อการสอน ครู-อาจารย์มีความต้องการใช้เอกสารและตำราประกอบการสอนมากที่สุด รองลงมาคือการสาธิต การใช้ภาพประกอบการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณสำหรับจัดซื้อสื่อการสอนเพื่อนำมาใช้ในการสอน ซึ่งการที่ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่นิยมใช้เอกสารและตำราประกอบการสอนเป็นเพราะสิ่งเหล่านี้หาง่าย ราคาไม่แพง และมีอยู่ทั่วไป ทั้งยังไม่ต้องเสียเวลาและยุ่งยากในการใช้อีกด้วย

3. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูทัศนศึกษา คุรุปฏิบัติการสอน และหัวหน้าศูนย์ทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการจัดตั้ง และการบริการของศูนย์ทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครูทัศนศึกษา คุรุปฏิบัติการสอน และหัวหน้าศูนย์ทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัศึกษามีความเห็นว่าการจัดตั้งศูนย์ทัศนศึกษาระดับกลุ่มโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลาง เป็นการพัฒนางานทัศนศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนอีกทั้งยังเป็นการช่วยเหลือทางด้านสื่อการสอนสำหรับโรงเรียนภายในกลุ่มที่ยังขาดแคลนสื่อการสอน เพราะจากสภาพงานทัศนศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 5 ก่อนที่จะได้มีการจัดตั้งศูนย์ทัศนศึกษาสำหรับกลุ่มโรงเรียนขึ้นมา ลักษณะการดำเนินงานทัศนศึกษาอยู่ในลักษณะที่ต่างคนต่างทำ ขาดการประสานงานช่วยเหลือกัน ซึ่งเมื่อได้มีการจัดตั้งศูนย์ทัศนศึกษาของแต่ละกลุ่มโรงเรียนขึ้นมาแล้วเป็นผลให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนภายในกลุ่มและยังเป็นการสนองนโยบายของกรมสามัญศึกษาที่ได้ตั้งไว้ด้วย นอกจากนี้ในด้านการดำเนินงานและการบริการของศูนย์ทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ประสบกับปัญหาที่สำคัญคือ ศูนย์ฯ มีสื่อการสอนไม่เพียงพอสำหรับการบริการ อันเนื่องมาจากงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในแต่ละปีไม่เพียงพอ อีกทั้งบุคลากรผู้ปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ก็มีจำนวนไม่เพียงพอเช่นกัน เป็นเหตุให้การดำเนินงานศูนย์ทัศนศึกษาสำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้ง

ขึ้นมาไม่เจริญรุดหน้าเท่าที่ควร เพราะขาดทรัพยากรที่สำคัญ 4 ประการคือ คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการ ซึ่งการบริหารงานทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยทั้งสี่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ ควรจะได้ร่วมกันพิจารณากำหนดขอบข่ายและวัตถุประสงค์ของศูนย์ฯ ให้ชัดเจน ซึ่งในการดำเนินงานควรคำนึงถึงความต้องการของโรงเรียนสมาชิกภายในกลุ่ม
2. ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรจัดทำบัญชีรายชื่อโสตทัศนอุปกรณ์ คู่มือการใช้บริการของศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา และคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน ส่งไปตามโรงเรียนต่าง ๆ
3. ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรมีสถานที่ดำเนินงานโดยเฉพาะ และมีอุปกรณ์มากพอที่จะให้บริการแก่โรงเรียนในกลุ่มได้ตามโครงการ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ได้ผ่านการศึกษอบรมทางโสตทัศนศึกษามาโดยตรง ทำหน้าที่บริหารงานด้านโสตทัศนศึกษา และคอยให้บริการแก่ผู้ที่จะมาใช้บริการ ทั้งจะเป็นผู้ผลิต ปรับปรุง ซ่อมแซม และเก็บโสตทัศนอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งถ้าปริมาณงานมีมาก เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ อาจมีหลายคนก็ได้
4. ควรมีการจัดประชุมสัมมนา อบรมทั้งด้านการเผยแพร่ความรู้ด้านโสตทัศนศึกษาให้แก่ครูโสตทัศนศึกษาและครูปฏิบัติการสอนของโรงเรียนสมาชิกภายในกลุ่ม
5. มีงบประมาณของศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยตรง เพื่อที่ศูนย์ฯ จะได้ดำเนินงานได้ตามโครงการ ทั้งในแง่การจัดหา การผลิต การบำรุง ซ่อมแซม โสตทัศนอุปกรณ์ต่าง ๆ
6. ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาควรมีการจัดเก็บข้อมูลทางสถิติ และประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงศูนย์ฯ ให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตการศึกษา 5 เท่านั้น แต่การจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาได้เผยแพร่ขยายไปสู่หน่วยงานต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรได้ขยายขอบเขตของตัวอย่างประชากรไปยังหน่วยงานอื่นที่ได้มีการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาขึ้นมาต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คำรงค์ มัชฌมณันท์ บทความวิจัยวิธีการและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมในประเทศไทย สำนัก
ฝึกอบรมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2511, 15 หน้า
- มนัส บุญประกอบ โครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเทียมสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา
กลุ่มที่ 1 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 158 หน้า อค์สำเนา
ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 5, สำนักงาน หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษา แนวคำเนิ
งานโสตทัศนศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 5 2528, 111 หน้า
- สันต์ วรศิริ การจัดศูนย์โสตทัศนศึกษาและการศึกษาและอุปสรรคการจัดโครงการทางโสตทัศน
ศึกษาของโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โรงเรียนมัธยม
สาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 220 หน้า
- สุพัศรา สกฤตกร โครงการเสนอแนะการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษา สำหรับโรงเรียนเตรียมอุดม
ศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 114 หน้า อค์สำเนา
- สำเภา วรากร คำบรรยายวิชา Administration of Audio-Visual Program
สถาบันบริการวิชาการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
2512, 120 หน้า
- Best, John W. Research in Education. Englewood Cliffs, N.J., Prentice
Hall, 1959. 320 p.
- Boehm, Charles H. and Alvin E. Rhodes. The Cooperative Approach to
Audio-Visual Programs. New York, National Education Association,
1959.
- Clusky, F. Desn Mc. "Problems of the Audio-Visual Administrator," in
Audio-Visual Administration. Iowa, WM. C. Brown, 1951.
- Erickson, Carlton W.H. Administering Audio-Visual Services. New York,
Macmillan, 1959. 479 p.
- Gulick, Luther and Lyndall Urwick. Papers on the Sciences of Adminis-
tration. New York, Institute of Public Administration, 1987. 195 p.
- Harclerod, Fred F. and William Allen. Audio-Visual Administration.
Iowa, W.C. Brown Co., 1951. 188 p.

- Kieffer, Robert E. De. Audio-Visual Instruction. New York, The Center for Applied Research in Education, 1965. 117 p.
- Lember, Ford L. and Fred E. Harris "Problems in the Development and Use of Audio-Visual Material in Teacher Education," in Audio-Visual Material in Teacher Education 1950. Michigan, Edwards Brothers Inc., 1950.
- Oregon Audio-Visual Association. Recommended Minimum Standards for Instructional Materials Programs in Oregon Public Schools. May, 1952. (Mimeograph)
- Srygley, Krentzman Sara. The Materials Center Bulletin. No. 22 c. State Department of Education, 1954. 136 p.
- Wittich, Walter A. and Charles F. Schuller. Audio-Visual Materials. 2nd ed., New York, Harper, 1957. 570 p.

การคำนวณ

ที่ ศธ 020705/568

สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 5

ถนนศรีสุริยวงศ์ จังหวัดราชบุรี 70000

27 มกราคม 2531

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวชุติมา สมบัติพิบูลย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิจัยเรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเทียม สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5"

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์มายังท่านในการตอบแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

- แบบสอบถามชุดที่ 1 (สำหรับผู้บริหารโรงเรียน)

ผู้กรอกคือ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยฯ ที่งานโสตทัศนศึกษาสังกัดอยู่ รวม 2 คน

- แบบสอบถามชุดที่ 2 (สำหรับครูโสตทัศนศึกษา)

ผู้กรอกคือ หัวหน้างานโสตทัศนศึกษา

- แบบสอบถามชุดที่ 3 (สำหรับครูปฏิบัติการสอน)

ผู้กรอกคือ ครูผู้สอนในหมวดภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคม

ศึกษา ศิลปศึกษา พละนันทรมัย และการทำงานและอาชีพ หมวดละ 1 คน รวม

8 คน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการและส่งกลับคืน ภายในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2531

และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรรยา มานิตกุล)

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

เขตการศึกษา 5

โทร. ราชบุรี (032) 338984

ศึกษานิเทศก์ 8 ทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

กรมสามัญศึกษา ประจำเขตการศึกษา 5

ที่ ศธ 020705/568

สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 5

ถนนศรีสุริยวงศ์ จังหวัดราชบุรี 70000

27 มกราคม 2531

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา

ด้วย นางสาวชุติมา สมบัติพิบูลย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิจัยเรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเดียว สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5"

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์มายังท่านในการตอบแบบสอบถาม และโปรดส่งกลับคืนภายใน ภายในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2531 ด้วย จักขอบคุนยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรรยา มานิตกุล)

ศึกษานิเทศก์ 8 ทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

กรมสามัญศึกษา ประจำเขตการศึกษา 5

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

เขตการศึกษา 5

โทร. ราชบุรี (032) 338984

"การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบ
คอนโซลเดียว สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5"

[ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน]

[illegible]

แบบสอบถามชุดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่มีต่อการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ซึ่งจะนำมาวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงให้เป็นศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเดี่ยวที่สมบูรณ์แบบ สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

การออกแบบสอบถามซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านและความเป็นจริงจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยให้บรรลุวัตถุประสงค์สมตามความมุ่งหมายทุกประการ

นางสาวชุตีมา สมบัติพิบูลย์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียม

สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียม หมายถึง ศูนย์โสตทัศนศึกษาประเภทหนึ่งซึ่งเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกของกลุ่มโรงเรียนกลุ่มเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับการให้บริการ การจัดหาวัสดุและเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ การผลิต การประชุม สัมมนา และเผยแพร่แนวความคิดใหม่ ๆ ของเทคโนโลยีทางการศึกษาให้แก่อาจารย์ในกลุ่มโรงเรียนของตน

ในเขตการศึกษา 5 ทางสำนักงานศึกษาธิการเขต ได้ดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา (ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียม) ขึ้นดังรายชื่อโรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ ดังนี้

จังหวัดราชบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนโพธารามพัฒนา
จังหวัดกาญจนบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกาญจนาภิเษก
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		โรงเรียนหัวหิน
จังหวัดเพชรบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ เพชรบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนพรหมานุสรณ์
จังหวัดสมุทรสงคราม		โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย
จังหวัดสุพรรณบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนสามชุกรัตนโกสินทร

กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาทั้งสิ้น 6 กลุ่ม จัดตั้งศูนย์ 10 ศูนย์

[illegible]

****** ชี้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่มีข้อความซึ่งตรงกับความจริง หรือความคิดเห็นของท่าน

		เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส เลขประจำตัว -----
1.1 โรงเรียน _____	จังหวัด _____	4 _
1.2 เพศ	☐ ชาย	5 _
	☐ หญิง	
1.3 อายุ	☐ 26 - 30 ปี	6 _
	☐ 31 - 35 ปี	
	☐ 36 - 40 ปี	
	☐ 41 - 45 ปี	
	☐ สูงกว่า 45 ปี	
1.4 ตำแหน่งปัจจุบัน	☐ ผู้อำนวยการ	7 _
	☐ อาจารย์ใหญ่	
	☐ ครูใหญ่	
	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____	
1.5 ท่านทำหน้าที่ในข้อ 1.4	☐ 1 - 5 ปี	8 _
มาเป็นเวลา	☐ 6 - 10 ปี	
	☐ 11 - 15 ปี	
	☐ 16 - 20 ปี	
	☐ มากกว่า 20 ปี	

[illegible]

	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
2.1 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูผลิตและ ใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน						9 _
2.2 การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ย่อมจะช่วย ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนให้เกิด ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น						10 _
2.3 โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนงานด้านสื่อทัศนศึกษา โดยเฉพาะ						11 _
2.4 ครูสื่อทัศนศึกษาควรร่วมพิจารณา งบประมาณทางสื่อทัศนศึกษา ประจำปีของโรงเรียน						12 _
2.5 ครูสื่อทัศนศึกษาควรมีส่วนร่วม ในการปรับปรุงด้านการสอน ของครูในโรงเรียน						13 _
2.6 ครูสื่อทัศนศึกษาควรมีชั่วโมง สอนน้อยกว่าครูผู้สอนทั่วไป						14 _
2.7 ควรจัดให้มีหน่วยงานกลางทาง สื่อทัศนศึกษาทำหน้าที่บริการจัดหา และผลิตสื่อการสอนในโรงเรียน						15 _

กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

[illegible]

โปรดให้ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นที่มีต่อศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตามความรู้สึกร่วมที่เป็นจริงในทัศนะส่วนตัวของท่าน

..... 	เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส 21 _
---	---

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

"การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบ
คอนโซลเดียม สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5"
[ชุดที่ 2 สำหรับครูโสตทัศนศึกษา]

แบบสอบถามชุดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของสื่อการสอน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่มีต่อการจัดตั้งและดำเนินงานของศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ซึ่งจะนำมาวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงให้เป็นศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเดี่ยวที่สมบูรณ์แบบ สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียม

สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียม หมายถึง ศูนย์โสตทัศนศึกษาประเภทหนึ่งซึ่งเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกของกลุ่มโรงเรียนกลุ่มเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับการให้บริการ การจัดหาวัสดุและเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ การผลิต การประชุม สัมมนา และเผยแพร่แนวความคิดใหม่ ๆ ของเทคโนโลยีทางการศึกษาให้แก่คณาจารย์ในกลุ่มโรงเรียนของตน

ในเขตการศึกษา 5 ทางสำนักงานศึกษาธิการเขต ได้ดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา (ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียม) ขึ้นดังรายชื่อโรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ ดังนี้

จังหวัดราชบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนโพธารามพัฒนา
จังหวัดกาญจนบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกาญจนาภิเษก
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		โรงเรียนหัวหิน
จังหวัดเพชรบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ เพชรบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนพรหมานุสรณ์
จังหวัดสมุทรสงคราม		โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย
จังหวัดสุพรรณบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนสามชุกรัตนโกการาม

กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาทั้งสิ้น 6 กลุ่ม จัดตั้งศูนย์ 10 ศูนย์

[illegible]

** ชัดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่มีข้อความซึ่งตรงกับความจริง หรือความคิดเห็นของท่าน

		เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส เลขที่แบบสอบถาม _____
1.1 โรงเรียน _____ จังหวัด _____		4 _
1.2 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง		5 _
1.3 อายุ ☐ 21 - 25 ปี ☐ 26 - 30 ปี ☐ 31 - 35 ปี ☐ 36 - 40 ปี ☐ สูงกว่า 41 ปี		6 _
1.4 ความรู้และประสบการณ์ทางด้านโสตทัศนศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ สำเร็จการศึกษาด้านโสตทัศนศึกษาโดยตรง ☐ เคยศึกษาในสถาบันการศึกษามานาน ☐ เคยรับการฝึกอบรมระยะสั้น ☐ ศึกษาเองจากตำราและเอกสารต่าง ๆ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____		7 _ _ _ _ _
1.5 หน้าที่อื่นที่ต้องปฏิบัติงานนอกเหนือจากหน้าที่ครูโสตทัศนศึกษา ☐ สอนวิชา _____ ☐ หน้าที่อื่น (โปรดระบุ) _____		12 _

[illegible]

		เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
2.1	โรงเรียนของท่านมีหน่วยงานโสตทัศนศึกษาโดยตรง ☐ มี ☐ ไม่มี สาเหตุเพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร ☐ ขาดความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ☐ ขาดความพร้อมด้านบุคลากรที่จะดำเนินงาน ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____	13 _ _ _ _ _
2.2	ถ้ามีหน่วยโสตทัศนศึกษา ท่านมีคณะทำงานหรือไม่ ☐ มี ☐ ไม่มี	19 _
2.3	งานโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนของท่านสังกัดฝ่ายใด ☐ ธุรกิจ ☐ วิชาการ ☐ บริการ ☐ ปกครอง ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____	20 _
2.4	โสตทัศนอุปกรณ์ส่วนใหญ่เก็บไว้ที่ ☐ ห้องโสตทัศนศึกษา ☐ หอวิชาต่าง ๆ ☐ ห้องพัสดุโรงเรียน ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____	21 _

	เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
2.5 โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะให้บริการแก่ครูผู้สอนในโรงเรียน ☐ มีเพียงพอต่อความต้องการ ☐ ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ☐ มีมากเกินไปจนจำเป็น ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____	22 _
2.6 งานโสตทัศนศึกษาของท่าน มีบริการให้กับหน่วยงานอื่นนอกเหนือ จากบริการภายในโรงเรียน ☐ มี (โปรดระบุหน่วยงานหรือประเภทของบุคคลที่มาขอรับบริการ) _____ ☐ ไม่มี	23 _
2.7 งบประมาณเพื่อการผลิตและจัดหาสื่อการสอน ได้รับมาจาก ☐ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้ ☐ ความช่วยเหลือจากหน่วยงานเอกชนอื่น ๆ ☐ ความช่วยเหลือจากองค์กรต่างประเทศ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____	24 _

มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

[illegible]

*โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเห็นท้ายข้อความแต่ละข้อที่สอดคล้องกับ
ความคิดเห็นของท่าน

	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
4.1 การจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาระดับ กลุ่มโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลาง เป็นการพัฒนางานโสตทัศนศึกษา ภายในกลุ่มโรงเรียน						32 _
4.2 โรงเรียนที่ตั้งเป็นศูนย์โสตทัศนศึกษา ของกลุ่มโรงเรียน ตั้งอยู่ในตำแหน่ง ที่เป็นศูนย์กลางของโรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่ม						33 _
4.3 ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียน ที่จัดตั้งขึ้นเป็นแหล่งให้บริการสื่อการ สอนแก่โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม						34 _
4.4 ในการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของ กลุ่มโรงเรียนชั้นนี้ นับว่าเป็นการ ช่วยเหลือทางด้านสื่อการสอนสำหรับ โรงเรียนภายในกลุ่มที่ยังขาดแคลน สื่อการสอน						35 _

	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
4.5 ควรมีการจัดเก็บข้อมูลสถิติและ ประเมินผลการดำเนินงานของ ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง ศูนย์ฯ ให้ดียิ่งขึ้น						36 _
4.6 ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนควร จัดทำรายการโสตทัศนวัสดุและโสต- ทัศนอุปกรณ์เพื่อประชาสัมพันธ์กับ สมาชิกของศูนย์ฯ						37 _
4.7 ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนได้ จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการ สอนไว้พร้อมที่จะบริการ						38 _
4.8 โรงเรียนได้รับความสะดวกในการ ติดต่อขอใช้สื่อการสอนจากศูนย์ โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียน						39 _
4.9 ไม่เป็นการยุ่งยากในเรื่องบริการ ยืมหรือส่งสื่อการสอนกลับไปยังศูนย์ โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียน						40 _
4.10 ศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียน ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนา อบรม เพื่อพัฒนาครูโสตทัศนศึกษา ให้กับสมาชิกของศูนย์ฯ						41 _

"การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบ
คอนโซลเดียม สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5"

[illegible]

การตอบแบบสอบถามซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านและความเป็นจริงจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยให้บรรลุวัตถุประสงค์สมตามความมุ่งหมายทุกประการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียม

สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียม หมายถึง ศูนย์โสตทัศนศึกษาประเภทหนึ่งซึ่งเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกของกลุ่มโรงเรียนกลุ่มเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับการให้บริการ การจัดหาวัสดุและเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ การผลิต การประชุม สัมมนา และเผยแพร่แนวความคิดใหม่ ๆ ของเทคโนโลยีทางการศึกษาให้แก่คณาจารย์ในกลุ่มโรงเรียนของตน

ในเขตการศึกษา 5 ทางสำนักงานศึกษาธิการเขต ได้ดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา (ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเตียม) ขึ้นตั้งรายชื่อโรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ ดังนี้

จังหวัดราชบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนโพธารามพัฒนา
จังหวัดกาญจนบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกาญจนาภิเษก
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		โรงเรียนหัวหิน
จังหวัดเพชรบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมเทพลูทิต เพชรบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนพรหมานุสรณ์
จังหวัดสมุทรสงคราม		โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย
จังหวัดสุพรรณบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนสามชุกรัตนโกการาม
กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาทั้งสิ้น 6 กลุ่ม จัดตั้งศูนย์ 10 ศูนย์		

	เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
1.5 ประสบการณ์ในการสอน ☐ 1 - 5 ปี ☐ 6 - 10 ปี ☐ 11 - 15 ปี ☐ 16 - 20 ปี ☐ มากกว่า 20 ปี	8 _
1.6 จำนวนเวลาที่ท่านทำการสอนต่อสัปดาห์ ☐ น้อยกว่า 5 คาบ ☐ 5 - 10 คาบ ☐ 11 - 15 คาบ ☐ 16 - 20 คาบ ☐ มากกว่า 20 คาบ	9 _
1.7 ความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ เคยศึกษาในสถาบันการศึกษา ☐ เคยได้รับการอบรม ☐ เคยศึกษาจากตำราและเอกสารต่าง ๆ ☐ สังเกตจากการใช้สื่อการสอนของผู้อื่น ☐ ฝึกการใช้สื่อการสอนด้วยตนเอง ☐ ได้รับการแนะนำจากผู้มีประสบการณ์การใช้สื่อการสอน ☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับด้านสื่อการสอนเลย ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____	10 _ _ _ _ _ _ _ _

	เห็น ด้วย อย่าง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
2.7 การเลือกสื่อทัศนูปกรณ์ที่เหมาะสม กับเนื้อหาวิชาจะช่วยทำให้การสอน มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น						24 _
2.8 ครูที่สอนโดยใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ทำให้ ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น						25 _
2.9 สื่อทัศนูปกรณ์ช่วยสร้างบรรยากาศ ในห้องเรียนให้น่าเรียนมากขึ้น						26 _
2.10 การประชุมอบรมเกี่ยวกับการใช้ สื่อทัศนูปกรณ์ทำให้การสอนโดย ใช้สื่อทัศนูปกรณ์มีประสิทธิภาพ มากขึ้น						27 _

	ปริมาณการใช้สื่อการสอนแต่ละชนิด				เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช้เลย	
3.15 เครื่องฉายภาพยนตร์ 16 มม .					42 _
3.16 เครื่องบันทึกเสียง					43 _
3.17 เครื่องขยายเสียง					44 _
3.18 วิหุ					45 _
3.19 โทรทัศน์					46 _
3.20 โทรทัศน์วงจรปิด					47 _
3.21 เครื่องบันทึกภาพและเทปบันทึกภาพ					48 _
3.22 การสาธิต					49 _
3.23 การทดลองหรือปฏิบัติการ					50 _
3.24 เครื่องคอมพิวเตอร์					51 _
3.25 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					52 _

การจัดหาสื่อการสอน ท่านประสบปัญหาในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาใช้ประกอบการสอนหรือไม่ เพียงใด

*โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเห็นท้ายข้อความแต่ละข้อที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่าน

	มี ปัญหา เกิด ขึ้น				เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นปัญหา	
3.26 ไม่ทราบแหล่งให้บริการ วัสดุอุปกรณ์ในโรงเรียน					53 —
3.27 ไม่ทราบแหล่งให้บริการวัสดุ อุปกรณ์ภายนอกโรงเรียน					54 —
3.28 ขาดผู้ช่วยเหลือในการผลิตสื่อ การสอนที่ท่านต้องการจะใช้					55 —
3.29 ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมาก ในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน					56 —
3.30 ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า จะเลือกสื่อการสอนชนิดใดจึง เหมาะสมกับวิชาที่สอน					57 —
3.31 เบื้องหน้าที่จะต้องเตรียมสื่อ การสอนและสถานที่					58 —
3.32 ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ สื่อการสอนตามความต้องการ					59 —

	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
4.5 ควรมีการจกเก็บข้อมูลสถิติและ ประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน เพื่อ เป็นแนวทางในการปรับปรุงศูนย์ ให้ดียิ่งขึ้น						64 _
4.6 ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน ควรจัดทำบัญชีรายชื่อสื่อและอุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อความสะดวกในการ เลือกจัดส่งไปตามโรงเรียนต่าง ๆ						65 _
4.7 สื่อการสอนที่ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่ม โรงเรียนมีอยู่ตรงกับความต้องการ						66 _
4.8 ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน ควรจัดอบรมครูเพื่อแนะนำการใช้ เทคโนโลยีการศึกษาแบบใหม่ ๆ						67 _
4.9 ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน ควรจัดทำคู่มือแนะนำการใช้ เครื่องมือเทคโนโลยีทางการศึกษา						68 _
4.10 ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่ม โรงเรียนควรให้คำแนะนำในการ ผลิตและสร้างอุปกรณ์ประกอบการ สอน						69 _

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงศูนย์สารสนเทศศึกษา

กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

ท่านมีความต้องการประการใดบ้าง ที่จะให้ศูนย์สารสนเทศศึกษากลุ่มโรงเรียนดำเนินงาน
เพื่อครูผู้สอน โปรดระบุ

	เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
.....	70 _
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

"การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษาแบบ
คอนโซลเดียม สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5"
[ชุดที่ 4 สำหรับหัวหน้าศูนย์สารสนเทศศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา]

แบบสอบถามชุดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการดำเนินงานศูนย์โสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ซึ่งจะนำมาวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงให้เป็นศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเดี่ยวที่สมบูรณ์แบบ สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

นางสาวชุติมา สมบัติพิบูลย์
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเทียม

สำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเทียม หมายถึง ศูนย์โสตทัศนศึกษาประเภทหนึ่งซึ่งเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกของกลุ่มโรงเรียนกลุ่มเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับการให้บริการ การจัดหาวัสดุและเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ การผลิต การประชุม สัมมนา และเผยแพร่แนวความคิดใหม่ ๆ ของเทคโนโลยีทางการศึกษาให้แก่อาจารย์ในกลุ่มโรงเรียนของตน

ในเขตการศึกษา 5 ทางสำนักงานศึกษาธิการเขต ได้ดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา (ศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนโซลเทียม) ขึ้นดังรายชื่อโรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ ดังนี้

จังหวัดราชบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนโพธารณานุเคราะห์
จังหวัดกาญจนบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนท่ามะกาวิทยาลัย
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		โรงเรียนหัวหิน
จังหวัดเพชรบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนเบญจมเทพลูทิต เพชรบุรี
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนพรหมานุสรณ์
จังหวัดสมุทรสงคราม		โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย
จังหวัดสุพรรณบุรี	ศูนย์ที่ 1	โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย
	ศูนย์ที่ 2	โรงเรียนสามชุกรัตนโกสินทร
กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาทั้งสิ้น 6 กลุ่ม จัดตั้งศูนย์ 10 ศูนย์		

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานโดยทั่วไปของศูนย์โสตทัศนศึกษา

กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา

* โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ ที่มีข้อความซึ่งตรงกับสภาพการดำเนินงานที่เป็นจริงในศูนย์ฯ ของท่าน

	เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
2.1 สถานที่ตั้งของศูนย์โสตทัศนศึกษาของท่าน ตั้งอยู่ที่ใด ☐ ห้องโสตทัศนศึกษา ☐ มีอาคารแยกเป็นเอกเทศ	12 _
2.2 บุคลากรในศูนย์โสตทัศนศึกษาของท่านมีเพียงพอในการปฏิบัติงานหรือไม่ ☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ	13 _
2.3 การให้บริการสื่อการสอนของศูนย์โสตทัศนศึกษาแก่สมาชิกในกลุ่มโดยเฉลี่ยแล้ว ☐ ครอบคลุมทุกโรงเรียนในกลุ่ม ☐ บริการได้เฉพาะบางโรงเรียนที่อยู่ใกล้ศูนย์ฯ ☐ บริการได้เฉพาะโรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ	14 _
2.4 ท่านคิดว่าโรงเรียนสมาชิกในกลุ่มสนใจใช้บริการสื่อการสอนจากศูนย์โสตทัศนศึกษาเพียงใด ☐ มากที่สุด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยที่สุด	15 _

	เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
2.5 ได้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ในศูนย์โสตทัศนศึกษา เพียงใด	16 _
☐ เก็บแยกประเภทที่มีบัญชีรักษุม ☐ เก็บรวมไว้ด้วยกันที่มีบัญชีรักษุม ☐ เก็บรวมไว้ด้วยกันไม่มีบัญชี	
2.6 ได้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจบำรุงรักษาวัสดุ อุปกรณ์ในศูนย์ โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนของท่าน อย่างไร	17 _
☐ ตรวจเช็คทุกครั้งก่อนและหลังใช้ ☐ ตรวจเช็คบ้างแต่ไม่ทุกครั้ง ☐ ตรวจเช็คเฉพาะเวลาเกิดชำรุด ☐ ไม่เคยตรวจเช็คเลย	
2.7 สื่อการสอนที่มีอยู่ในศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนของท่าน ส่วนใหญ่ ได้มาโดยวิธีการใด	18 _
☐ เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ จัดซื้อเองด้วยเงินงบประมาณ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____	
2.8 ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนของท่าน มีการประสานงานกันอย่างไร	19 _
☐ ประสานงานและร่วมมือกับศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่ม โรงเรียนอื่น ๆ อยู่เสมอ ☐ ประสานงานและร่วมมือกับเขตการศึกษาเป็นประจำ ☐ ไม่เคยประสานงานและร่วมมือกับศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนอื่นเลย	

	มีปัญหาเกิดขึ้น				เฉพาะเจ้าหน้าที่ รหัส
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นปัญหา	
4.3 คณะทำงานศูนย์ฯ ปฏิบัติงานไม่มี ประสิทธิภาพเพราะไม่ทราบบทบาท ของตนเองคือพอ					43 _
4.4 ศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียน ที่ ทำการกับแผนเกินไปไม่พอในการ จัดเก็บผลึก และบริการสื่อการสอน					44 _
4.5 ขาดแคลนครุภัณฑ์ เช่น ตู้เก็บหรือ ชั้นวางสื่อการสอนให้เป็นระเบียบ เพื่อสะดวกต่อการใช้งาน					45 _
4.6 งบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ในแต่ละปีไม่เพียงพอ					46 _
4.7 ไม่สามารถจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ตาม ความต้องการของศูนย์ฯ ได้					47 _
4.8 ศูนย์ฯ มีสื่อการสอนไม่เพียงพอ สำหรับการบริการ					48 _
4.9 โรงเรียนที่ขอรับบริการไม่มีความ รับผิดชอบทั้งในด้านการยืมและ ส่งคืนสื่อการสอน					49 _
4.10 ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ในการดำเนินงานของศูนย์ฯ					50 _
4.11 ปัญหาอื่น ๆ (โปรดระบุ)					51 _

กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

[illegible]

โปรดให้ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นที่มีต่อศูนย์โสตทัศนศึกษา ตามความรู้สึที่เป็นจริงใน
 ทัศนะส่วนตัวของท่าน

[illegible]

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องที่มีต่อศูนย์สื่อการศึกษา
แบบคอนซอเตียมสำหรับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

บทคัดย่อ
ของ
ชุดิมา สมบัติพิบูลย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
เมษายน 2531

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการจัดตั้งและการบริการของศูนย์โสตทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูโสตทัศนศึกษาและครูปฏิบัติการสอน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จาก 30 โรงเรียน จำนวน 330 คน และหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จาก 10 ศูนย์ จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 340 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความแปรปรวน

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการได้มาและการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่าสื่อการสอนส่วนใหญ่ได้จากการจัดซื้อโดยเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้ และเนื่องจากงบประมาณที่ใช้ในงานโสตทัศนศึกษามีน้อย อีกทั้งโสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนมีไม่เพียงพอแก่ความต้องการทั้งชนิดและจำนวน ทำให้ครู-อาจารย์ในโรงเรียนขาดความสนใจที่จะผลิตและใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน

2. ในด้านความต้องการและปัญหาในการใช้สื่อการสอน ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการใช้เอกสารและตำราประกอบการสอนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากมีปัญหาด้านงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอน

3. เกี่ยวกับการจัดตั้งและการบริการของศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครูโสตทัศนศึกษา ครูปฏิบัติการสอน และหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเห็นว่า การจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาระดับกลุ่มโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลาง เป็นการพัฒนางานโสตทัศนศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน และยังเป็นการช่วยเหลือทางด้านสื่อการสอนสำหรับโรงเรียนภายในกลุ่มที่ยังขาดแคลนสื่อการสอนอีกด้วย แต่ในการดำเนินงานและการบริการของศูนย์ฯ ยังมีปัญหาอยู่คือศูนย์ฯ ยังขาดแคลนทั้งบุคลากรในการปฏิบัติงาน ขาดงบประมาณ และสื่อการสอนก็มีไม่เพียงพอแก่การบริการ

A SURVEY OF OPINIONS OF RELATED PERSONEL ON THE EDUCATIONAL
MEDIA CONSORTIUM FOR SECONDARY SCHOOL CLUSTERS UNDER
THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION, EDUCATIONAL REGION V

AN ABSTRACT

BY

CHUTIMA SOMBATPIBOON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

April 1988

The purpose of this study was to survey the opinions of educational personnel concerning the establishment and the services of the Educational Media Consortium of the Secondary School Clusters, Educational Region 5.

The multi-stage random sampling technique was utilized to select the sample which consisted of school administrators, audio-visual aid co-ordinators, teachers from 30 secondary schools, heads of 10 Educational Media Consortium, under the jurisdiction of the Department of General Education in Educational Region 5, totalling 340.

A set of questionnaires were constructed for data collection and the returned questionnaires were then analyzed by using percentage, mean and variance.

The findings were as follows:

1. Concerning the acquisition and the utilization of the instructional media: the acquisition of instructional media obtained from government budget. Owing to the limitation of budget and the inadequacy of the audio-visual aids, most teachers were neither interested in using nor in producing the instructional media.

2. Concerning the problems and the needs of the instructional media: the majority of teachers preferred using textbooks and other educational documents because of the limitation of the budget.

3. From the point of views of the school administrators, audio-visual aid co-ordinators, teachers and heads of the Educational Media Consortium: the establishment and the services of the Educational Media Consortium were to help developing audio-visual sections of school clusters. Moreover, the consortium might render an assistance to other

schools with scarcity of instructional media in the same vicinity.

However, the problems concerning the operation and the services of the consortium still existed because of the lack of the personnel in charge, the lack of the budget and the inadequacy of the instructional media as well.